

Naš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

letnik XII., št. 4

25. april 2006

Na razstavi »Podeželje se predstavi« je sodelovala tudi naša občina

Občina Dobrepolje, Turistično društvo in DPŽ Dobrepolje so na grajskem vrtu Boštanj na Velikem Mlačevem na cvetno soboto med drugim prikazali tudi delavnico izdelovanja zobotrebcev.

➡ stran 13

Problem kamnoloma

21. marca je bila v sejni sobi občine II. Prostorska konferenca za lokacijski načrt za sanacijo obstoječega dela kamnoloma in širitev kamnoloma v Predstrugah. Udeležba je bila velika, razprava pa zelo polemična. Župan se je skliceval na to, da je Občinski svet leta 2004 sprejel prostorski plan, po katerem je določeno, da se obstoječi del kamnoloma postopoma zapre, kamnolom pa se razširi jugozahodno od sedanje lokacije, za kar je potrebno sprejeti lokacijski načrt. Prisotni občani, bilo jih je nad 50, pa so navajali argumente proti sprejetju lokacijskega načrta za sanacijo obstoječega kamnoloma in širitev novega.

➡ stran 5

*Želimo vam lepe
prvomajske praznike!*

Naslednja številka Našega kraja bo izšla
26. 5. 2006.

Prispevke sprejemamo do 12. 5. 2006

Začela se bo prva faza ureditve središča Vidma

Projekt bo sofinancirala država. V prvi fazi se bo rekonstruirala cesta in uredila komunalna infrastruktura ter avtobusna postaja.

➡ stran 2

Na seji občinskega sveta je bil sprejet popravek proračuna zaradi dodatnih sredstev, ki jih je Ministrstvo za okolje in prostor namenilo občinam za projekte iz področja komunalne oskrbe in občinskih cest. Iz teh sredstev se bo do konca oktobra uredila cesta na Vidmu do doma za ostarele, del ceste v Podgori in del ceste v Tisovcu.

O tem in o ostalih točkah dnevnega reda 32. seje Občinskega sveta na strani 3

 STOLARNA DOBREPOLJE
80 let med vami

Sedaj z novo blagovno znamko DOM
POHIŠTVO PO MERI

Pred nami je zelo delavno leto

Piše: župan **Anton Jakopič**

Zima nikakor noče od nas in še kar naprej miga z repom, vendar ko pride maj pa tudi zima več ne more. V maju običajno vse oživi. Tudi na občini načrtujemo zelo delavno in naporno leto. V proračunu smo zastavili nekaj obsežnih projektov, predvsem takih, pri katerih pričakujemo vsaj še kakšna dodatna sredstva s strani države. Vsi takšni projekti pa zahtevajo zelo temeljite priprave in veliko usklajevanja, saj gre denar vedno nerad iz rok tudi državi. Kot lahko vsi vidite dela že intenzivno potekajo na parkirišču na Vidmu za zdravstvenim domom. Parkirišča na Vidmu res nujno potrebujemo, saj je čedalje več prometa in avtomobilov. To parkirišče je prvi del celostnega urejanja Vidma. Drugi najobsežnejši del je tudi v intenzivnih pripravah. To je ureditev osrednjega križišča glavne ceste in pločnika v osrednjem delu Vidma s potrebnimi prehodi za pešce in avtobusno postajo. Ta projekt pripravljamo skupaj z državo. Podpisali smo že sporazum o sofinanciranju za 1. fazo. Celotna vrednost je preko 200 milijonov tolarjev, saj je potrebno obnoviti oziroma na novo narediti tudi vse podzemne vode. V sklopu avtobusne postaje pa bo še prek dvajset parkirišč. Z deli smo v bistvu pričeli že v lanskem letu, ko smo obnovili del vodovoda skozi vas Videm, del obnove pa je potrebno še izvesti. Poleg tega bo urejena nova meteorna in delno še fekalna kanalizacija, kakor tudi potrebni vodi za elektriko in telefon, v delu, ki se bo obnavljal. Pričakujemo začetek del v sredini leta. V letošnjem letu bo opravljena glavnina del, ostalo pa še v naslednjem letu. Za predvideno obnovo ceste proti domu za ostarele so izdelani že vsi načrti. Vključili smo jo tudi v zahtevek za dodelitev dodatnih sredstev občinam, ki jih je razpisalo oziroma dodelilo ministrstvo za lokalno samoupravo. Sredstva bomo prejeli, če bo cesta končana vsaj do sredine oktobra.

Intenzivno delamo tudi na projektu daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za osrednji del Vidma. Za ta projekt

smo se odločili, ker je tudi tukaj možno pridobiti del sredstev s strani države. Smiselno pa ga je izpeljati sedaj, da bomo zakopali ustrezne vode pred dokončno ureditvijo cest, zato zelo hitimo s projektom.

V pripravi je tudi program opremljanja zemljišč za gradnjo v Občini Dobropolje, na osnovi katerega bo sprejet nov odlok o komunalnem prispevku za novogradnje. V to spremembo nas sili nova zakonodaja, saj je naš sedaj veljavni odlok že zastarel. Ker pa to pomeni tudi povečanje prispevka, moramo zadevo zelo temeljito proučiti. Toda določeniemu povečanju se ne bomo mogli izogniti, saj bomo sicer kršili zakon.

Kot je razvidno iz raznih obvestil, ki jih pošiljamo prek časopisa interneta in radia, potekajo v občini tudi intenzivne dejavnosti na pripravah za sprejem strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda po novi zakonodaji. Zbiramo prijave in predloge za spremembe. Trenutno jih je okoli sto. Bomo pa še nekoliko podaljšali ta rok, tako da še vedno lahko vlagate predloge. To sicer še ne pomeni, da bodo vsi uslišani, zagotovo pa bodo obravnavani v postopku. Če pa predloga ne bo, se zadeva ne bo obravnavala. Vsi, ki imate kakršne koli želje po spreminjanju prostorskega plana, to sedaj prijavite na občini, saj spremembe ni mogoče delati vsako leto, saj so postopki zelo dolgotrajni in zapleteni. Pričakujemo tudi v kratkem ponovno spremembo zakonodaje, ki se ji bomo morali prilagoditi.

Na področju prostorskega urejanja poteka tudi postopek sprejemanja lokacijskega načrta za sanacijo starega dela kamnoloma in odprtje novega v nadaljevanju starega. Postopke financira investitor, to je KPL, občina pa mora v skladu za zakonom izvesti vse zakonske postopke, ki pa so tudi zelo zahtevni. Brez sprejetega lokacijskega načrta se kamnolom ne more ne sanirati, ne na novo odpreti.

Trenutno zelo veliko delamo tudi na projektu kanalizacije proti Predstrugam, saj moramo pridobiti še gradbeno dovoljenje. Veliko delo smo že opravili s pridobitvijo služnostne pravice za izgradnjo kanalizacije od lastnikov. To je izredno zahtevno delo, brez katerega se ne dobi gradbenega dovoljenja. Zahvaljujem se vsem lastnikom, ki ste te služnostne pogodbe podpisali, saj bi samo en manjkajoči podpis lahko zavrl vse nadaljnje možnosti izgradnje. To se bo sedaj dogajalo za vse vrste vodov, ki morajo iti po privatnih zemljiščih, ker je predpisano z zakonom. V prejšnjih časih je bilo dovolj samo soglasje, sedaj pa potrebujemo vpis služnostne pravice. Pridobivanje teh služnosti je izredno naporno in zahtevno delo, zlasti pri dolgih vodih, ki prečkajo množico parcel z različnimi lastniki. Zato zares naprošam vse, ki boste za takšno služnost naprošeni, da s podpisom pohitite in s tem omogočite izvedbo in zelo skrajšate postopek. Obenem pa časovno razbremenite tistega, ki te postopke pelje. Dogovarjanje s štiridesetimi ali lahko tudi več lastniki, če je trasa dolga, je lahko zelo naporno in zahteva ogromno časa in energije. Sedaj se pripravljamo na podpis služnostnih pogodb za vodovod v Hočevju. Čim prej bodo podpisane, prej bomo prišli do gradbenega dovoljenja.

Nekateri že nestrpno čakate in sprašujete, kaj je s komasacijo. Vsak dan čakamo razpisa. Ko bo zunaj, se bomo takoj spet prijavi in upamo, da bomo letos uspešni.

To je nekaj paberkov iz dela občine v teh spomladanskih mesecih, ki pa še zdaleč niso vsi, jih je pa dovolj, da človek lahko dobi občutek, da za majhno ekipo ljudi v občinski upravi gotovo ni časa za počitek.

Lep pozdrav!

Vaš župan Anton Jakopič

32. seja Občinskega sveta Dobrepolje

Seja je bila 29. marca. Na njej je bil sprejet rebalans proračuna in več pomembnejših sklepov.

Začela se bo prva faza ureditve središča Vidma

Podpisan je bil sporazum o sofinanciranju med MP DRSC in Občino Dobrepolje za izvedbo del prve faze gradnje ureditve središča Vidma. Ta obsega rekonstrukcijo državne ceste Mlačevo – Rašica na odseku od Jakličevega doma do stanovanjske hiše Videm 31 in državno cesto Videm – Struge – Smuka na odseku od križišča Pri Cerkvi do odcepa oziroma priključka LC proti Zagorici. Poleg rekonstrukcije ceste je predvidena tudi ureditev vse ostale komunalne infrastrukture, kot so pločnik, prestavitev TK vodov, javna razsvetljava, meteorna in sanitarna kanalizacija, VN kabel, avtobusno postajališče v obsegu zagotovljenih finančnih sredstev.

V teku je razpis za pridobitev projektanta za izdelavo projekta za ogrevanje z biomaso, ki ga bo financirala občina, sofinancirala pa država. Velikost toplotarne bo prilagojena porabnikom (javni objekti in nekaj privatnikov). Po izdelavi projekta bo potrebno sprejeti odlok.

Občina je prejela projektno dokumentacijo za vodovod Hočevje. Po podpisu in notarski overitvi služnostnih pogodb bo oddana vloga za izdajo gradbenega dovoljenja.

V času od prejšnje seje je bilo izdano uporabno dovoljenje za Jakličev dom.

Zaradi odobritve dodatnih sredstev občinam je bila sprejeta sprememba proračuna

Do popravka proračuna je prišlo zaradi prejema dodatnih sredstev, ki ga je občina namenilo Ministrstvu za okolje in prostor. Naša občina je dobila 21.041.321 SIT, ki jih lahko koristi za projekte iz področja komunalne oskrbe ali občinskih cest. Ker morajo biti ti projekti končani do 20. oktobra, je občinska uprava je izdelala predlog, da bi v ta sklop uvrstili izgradnjo cest, ki so že uvrščene v letošnji proračun in se dela še niso začela, možno pa jih je izvesti do omenjenega roka. To je del ceste proti domu za ostarele, del ceste v Podgori in del ceste v Tisovcu. Ker

pa bo znesek investicije nekoliko večji, je prišlo do popravka pri nekaterih drugih postavkah. Sprememba proračuna je bila sprejeta po hitrem postopku, prav tako se je zaradi omenjenih sprememb spremenil tudi načrt razvojnih programov.

Glasbeni šoli Grosuplje se je priključila podružnica v občini Škofljica

Občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica so že v letu 1997 ustanovile Javni vzgojno-izobraževalni zavod Glasbena šola Grosuplje, v letu 2003 pa je na podlagi dogovora in podpisane pogodbe med Glasbeno šolo in občino Škofljica začel delovati tudi oddelek v tej občini. Ker se je v tem času oddelek na Škofljici toliko povečal, da je dobil pravico do ustanovitve podružnice in s tem dobil pravico do predstavnika ustanoviteljev in staršev v svetu zavoda, so že v letu 2005 vse štiri občine pripravile za obravnavo osnutek sprememb odloka o ustanovitvi Glasbene šole Grosuplje, s katerim pa se Občinski svet občine Dobrepolje ni v strinjal glede predstavnikov v svetu zavoda. Po dolgotrajnem usklajevanju, v katerem so ostale občine ugodile dobrepoljskim zahtevam, je bil spremenjen predlog odloka ponovno v obravnavi. Tokrat je bil odlok soglasno sprejet. Spremembe predstavnikov ustanoviteljev in staršev v Svetu zavoda ureja tako, da ima občina Grosuplje kot matična šola stalnega predstavnika ustanovitelja in staršev, predstavniki podružnic pa rotirajo v takšnem vrstnem redu, da ima občina – podružnica v vsakem mandatu enega predstavnika, in sicer ustanovitelja ali staršev.

Na seji Občinskega sveta je bil prisoten tudi direktor Glasbene šole Franc Korbar, ki je predstavil organizacijsko in računovodsko poročilo za leto 2005. Poudaril je, da je pedagoški program šole v celoti realiziran in da je finančno poslovanje v skladu z usmeritvami, sprejetimi na svetu zavoda. Poročilo je bilo predhodno obravnavano na odboru za družbene dejavnosti, na katerem so ugotovili, da je poročilo za občino Dobrepolje pomanjkljivo ter netransparentno in da ga je potrebno razdelati ter strokovno obrazložiti. Enako mnenje so imeli tudi občinski svetniki. Poleg tega so v razpravi izrazili še nekaj drugih pripomb in vprašanj glede zaposlenosti, porabe šolnine, o kreditu, predvidenem izletu itd. Ob koncu razprave so sprejeli zahtevo, da se bilanca stanja izdela po občinah, pri čemer se mora natančno prikazati poraba šolnine, ovrednotiti, koliko skupnih sredstev se porabi za delovanje godbe, ki deluje v sklopu Glasbene šole itd.

Svetniki so pohvalili delovanje in poslovanje Knjižnice Grosuplje

Nobenih pripomb pa občinski svetniki niso imeli glede delovanja Knjižnice Grosuplje. Pohvalili so poslovno poročilo, ki ga je direktorica Roža Kek na seji še dodatno obrazložila. Iz obširnega poročila naj navedem samo nekaj podatkov o članstvu. V enoti Dobrepolje je bilo v letu 2004 vpisanih 807, leta 2005 pa 827 članov, kar je 22,6 % prebivalcev. To je nad slovenskim povprečjem. Nad evropskim povprečjem je tudi vpisano število osnovnošolcev. V preteklem obdobju se je dopolnjevala predvsem leposlovna literatura, v zadnjem obdobju pa želi knjižnica po besedah njene direktorice slediti potrebam po strokovni in poljudni strokovni literaturi, po kateri je vedno večje povpraševanje.

Poročilo Policijske postaje Grosuplje je za občino Dobrepolje ugodno

Na seji je predstavnik Policijske postaje Grosuplje poročal o stanju na področju varnosti v letu 2005 in pri tem poudaril, da je varnost v naši občini v primerjavi z drugimi dobra in da ni razlogov za zaskrbljenost. Morda je stanje še najbolj zaskrbljujoče na področju drog. Podatki za prejšnje leto do meseca decembra so bili objavljeni že v prejšnji številki Našega kraja, celoletni se ne razlikujejo bistveno. Obravnavanih je bilo 40 kaznivih dejanj, 7 kršitev javnega reda in miru, 18 pro-

metnih nesreč in 6 dogodkov (požari, samomori, nezgode pri delu, nenadna smrt itd.).

Soglasje k ceni socialno-varstvene storitve pomoči družini

Toni Žerovnik iz Prizme v Ponikvah, ki v skladu z dogovorom z občino izvaja program pomoči na domu od leta 2002, je v obrazložitvi povedala, da se je cena storitve pomoči na domu v letu 2006 globalu dvignila za 2 % in da je povečanje v skladu s povečanjem proračunskih sredstev. V letu 2005 so uporabnikom dostavili 2.345 obrokov hrane, kar pomeni, da povprečno dostavijo 195 obrokov. V letu 2006 predlagajo, da se pri izračunu cene dostave kosila upošteva znižanje števila dostavljenih obrokov iz 258 na 200, kar pomeni 32 % povečanje cene.

Občinski svet je na podlagi obrazložitve sprejel sklep o soglasju k povečanju cene socialno-varstvenih storitev. Ker občina subvencionira ceno storitve pomoči družini na domu v višini 50 %, ceno dostave kosila v višini 70 %, ceno za vodenje in koordinacijo pa v višini 100 %, znaša po odbitih subvencijah cena storitve pomoči družini na domu za uporabnike 1.299,00 SIT na efektivno uro, cena dostave kosil na dom pa 295,00 SIT.

Ostali sklepi

- Občinski svet je dal soglasje k imenovanju Janeza Merviča za direktorja javnega zdravstvenega zavoda Zdravstveni dom Grosuplje.
- Sprejete so bile spremembe Pravilnika za sofinanciranje programov za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja, ker je prišlo do manjših napah. Župan je ob tem povedal, da bo od leta 2007 dalje sofinanciranje le še pri investicijah in zemljiških operacijah oziroma za področja, ki nam jih določa EU s smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju.
- Svetniki so potrdili sklep o imenovanju Judite Oblak iz Ponikev za nadomestno članico Nadzornega odbora.
- Na podlagi vlog občanov so svetniki sprejeli še sklep o prestavitvi ene od kmetij, sklep o zamenjavi in odprodaji ter vzpostavitvi javnega dobra na eni od parcel.
- Občinski svetniki so bili seznanjeni s sklepi Odbora za družbene dejavnosti, na katerem so obravnavali poročilo upravnika Kina o delovanju te dejavnosti. Vsi člani odbora so bili mnenja, da Kino Dobropolje nadaljuje s svojo dejavnostjo, in sicer s subvencijo iz proračunskih sredstev v primeru izgube. Sklep so predlagali v potrditev Občinskemu svetu. ♦

Razpis za zbiranje prijav za subvencioniranje urejanja pašnikov

Občina Dobropolje razpisuje zbiranje prijav za subvencioniranje ureditve pašnikov iz sredstev občinskega proračuna.

Okvirna višina razpoložljivih sredstev je **1.200.000,00** tolarjev.

Na razpis se lahko prijavijo vsi kmetje, prebivalci občine, ki na novo urejajo pašnik ali ga dograjujejo. Občina bo dodeljevala subvencije v skladu s pravilnikom, razpoložljivimi sredstvi, velikostjo pašnika in ob priporočilu kmetijske svetovalne službe.

Upravičenci morajo biti lastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč na območju občine Dobropolje. Nosilec kmetijskega gospodarstva mora poleg vloge priložiti tudi mnenje kmetijske svetovalne službe, posestni list ter katastrski načrt parcel, na katerih želi prosilec urediti pašnik. Najmanjša površina pašnika mora biti 1 ha, v primeru, da gre za razširitev že obstoječega pašnika, pa mora biti površina, ki se na novo ureja, najmanj 0,5 ha.

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena do konca leta 2006.

V pisni vlogi mora prosilec navesti:

- točen naslov prosilca,
- davčno številko in številko KGMD,
- številko parcele z oznako katastrske občine in površini, kulturi in razredu parcele, na kateri prosilec načrtuje urediti pašnik,
- opis del, ki jih želite izvesti.

Prijavi je potrebno priložiti kopijo katastrskega načrta in podatek o staležu živine.

Rok za oddajo prijav je 15.05.2006.

Zapečatenе ovojnice z vlogami morajo biti poslane na naslov:

Občina Dobropolje, Videm 35, 1312 Videm-Dobropolje

in označene z naslovom prosilca in oznako »Vloga za sofinanciranje izgradnje pašnikov – Ne odpiraj«.

Odpiranje vlog bo v ponedeljek 29.05.2006 ob 9.00 uri na sedežu občine.

Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 30 dni po odpiranju vlog. Brezplačno razpisno dokumentacijo lahko prosilci dobijo v delovnem času občinske uprave na naslovu: Občina Dobropolje, Videm 35, 1312 Videm-Dobropolje pri Mariji Kramžar.

Občina Dobropolje
župan Anton Jakopič

Prenovljena spletna stran UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

V okviru portala upravnih enot je tudi Upravna enota Grosuplje prenovila svojo spletno stran, ki jo najdete na naslovu

<http://upravneenote.gov.si>

Na spletni strani najdete splošne informacije o upravni enoti, kontakte, uradne ure, obrazce vlog, aktualne ponudbe za prodajo zemljišč, objave javnih shodov in prireditev, zakonodajo, lahko pa tudi po elektronski pošti pošljete predloge, pripombe in pohvale na delo upravne enote.

Upamo, da boste na naši spletni strani našli čimveč koristnih in uporabnih informacij, ki vam bodo sodelovanje z državno upravo naredile prijazno.

Nevenka Dolgan, univ.dipl.prav.
načelnica

Z lokacijskim načrtom določamo, pod kakšnimi pogoji bo kamnolom deloval

Dejstvo je da v občini deluje kamnolom na lokaciji, ki je ni določila sedanja občina, ampak je bila določena že desetletja pred tem in je kamnolom že deloval pred tem, ko se je v Predstruge naselilo večina sedanjih prebivalcev. O kamnolomu smo si verjetno tudi že vsi povedali vse in je nesmiselno zadevo neprestano ponavljati.

Anton Jakopič

V letu 1996 je prišlo do nesreče, ko je kamenje odletelo v vas. Občinski svet je takrat sprejel sklep, da občina določi drugo lokacijo, na tej lokaciji pa se kamnolom sanira in zapre. Druga lokacija je bila po vseh uradnih postopkih od leta 1996 do 1999 najdena in umeščena v prostorski plan, brez ene same pripombe od kogarkoli. Ko je pričel lastnik kamnoloma z odkupi zemljišč, pa je kot odmev nastalo nasprotovanje v vasi Ponikve. Občinski svet je potem sprejel sklep, da lastnik kamnoloma zadrži nadaljnje aktivnosti. Potem je občina v letih od 1999 do 2004 ponovno spreminjala prostorski plan in tudi iskala novo lokacijo za kamnolom. Po vseh zapletih in večkratnih podaljševanjih za zbiranje pripomb je bil prostorski plan po vseh pravilih sprejet v letu 2004. V tem planu je določeno, da se obstoječi del kamnoloma postopno zapre in se izkoriščanje kamna nadaljuje jugozahodno od sedanje lokacije. Za zapiranje in za odpiranje novega pa mora biti obvezno izdelan lokacijski načrt z vsemi potrebnimi soglasji in okoljevarstvenimi presojami v skladu z zakonom. Ta postopek pa se sedaj uresničuje.

V tej fazi se torej ne odločamo o tem, ali naj kamnolom na tej lokaciji bo ali ne, pač pa se z lokacijskim načrtom določa, kako in pod kakšnimi pogoji bo kamnolom deloval. V tem postopku morajo biti izvedene tudi vse aktivnosti in izpeljane vse meritve in izdelana presoja vplivov na okolje, pod katerimi bo kamnolom lahko deloval. Če ne bo zagotovljenih vseh zakonskih normativov, tudi kamnolom ne bo mogel delovati. Brez sprejema lokacijskega načrta se kamnoloma niti zopreti ne da. S sprejemom tega pa izvajalcu postavimo tudi uradno vse pogoje in omejitve pod katerimi bo lahko deloval. Če ne bodo izpolnjene, pač ne bo dobil gradbenega dovoljenja in koncesije od države.

To je le nekaj dejstev. Če pa se ozrem

na javno razpravo, lahko samo ugotovim, da na njih nismo slišali nič novega, da se javne razprave o kamnolomu udeležujejo običajno eni in isti ljudje in to tisti, ki so proti, zato se na takšnih javnih razpravah vedno lahko zaključi – vsi smo proti. Ker pa se sedaj ne odloča o tem ali kamnolom ja ali ne, ampak o tem, pod kakšnimi pogoji naj kamnolom dela, bi

bilo mnogo bolj koristno, če bi se vsi skupaj osredotočili na to temo. Osebo sem že večkrat izjavil in še enkrat ponavljam: sem za to, da kamnolom dela, vendar naj dela tako, da bo njegovo delovanje v skladu z zakoni in čim manj moteče za okolje. S čimprejšnjim sprejemom lokacijskega načrta pa ga zavezemo prav k temu, zaviranje pa slabo delo samo podaljšuje.

Zakaj naj bi sedaj predvideni lokaciji nasprotovali v Ponikvah, mi je pa zares uganka. Osebo mislim, da kamnolom vpliva delno na življenje Predstružanov in so zato prava stranka v postopku, na življenje Ponikovcev pa, razen s prometom, ne vpliva popolnoma nič in mi je res hudo ko gledam, kako nekateri Ponikovci, pa tudi drugi, manipulirajo z ljudmi in jih prav po nepotrebnem razburjajo. Razburjati ljudi je zelo enostavno, priti do pametne rešitve in z odgovornostjo sprejeti neki sklep, pa je mnogo težje. ♦

Demokracija po županovo

Razmišljam, ali naj objavim članek, ki je že skoraj dokončan, in v njem nekoliko obširneje opišem dogajanje na II. Prostorski konferenci za lokacijski načrt za sanacijo obstoječega dela kamnoloma in širitev kamnoloma v Predstrugah, ali pa napišem tisto, kar me trenutno najbolj moti.

Bojan Bukovec

V zadnji št. Našega kraja lahko na prvi strani preberemo globoke misli našega župana. Na drugi strani spet enostransko županovo poročanje, in to na temo kamnoloma, proti kateremu se prebivalci dveh vasi borimo že skoraj deset let. Dober teden dni pred izidom Našega kraja sem prebiral Oznanila in vidim, da tudi tam piše župnik o kamnolomu. Večina ljudi, s katerimi sem se pogovarjal, tako kot sam, misli, da župnikovo pisanje na temo kamnoloma ne sodi v Oznanila.

Sprašujem se, ali res v tej občini živijo občani, katerih beseda nekaj velja, in tisti, ki ne pomenimo nič, pa četudi se nas zbere na enem sestanku oz. zboru krajanov prek petdeset. Mi smo seveda tisti nergači, ljudje, ki niso še nikoli nič naredili, hujskači in tisti, ki ljudi zavajamo. O nas, ki se udeležujemo vseh javnih razgrnitev, prostorskih konferenc in nas je vsakič več, ko teče raz-

prava o tej, za Dobropolje tako pomembni temi, kot je kamnolom, ne piše nihče, pa čeprav se borimo za svoj kraj.

Rad bi se na tem mestu zahvalil vsem svetnikom, ki ste se udeležili izredne seje vaškega odbora Ponikve in zboru krajanov. Nekatere ta stvar očitno ne zanima ali pa res tako zaupate županu, da ne želite slišati mnenja ljudi. Čudi me, da so bili tudi na prostorski konferenci prisotni vedno isti svetniki. Verjamem in upam, da imate nekateri vsaj malo slabe vesti, saj vas kar nekaj pripada stranki, ki ima trenutno ministra za okolje in prostor.

Ko sem se pred II. Prostorsko konferenco sam pogovarjal z dvema od pripravljalcev okoljskega poročila, sta mi oba zatrdila, da je kamnolom v Dobropolju res politična odločitev. Kaj takega se po novih evropskih standardih sicer ne bi moglo dogajati. V Dobropolju je res vse možno. Verjetno si oblast želi vse na enem mestu: kamnolom, industrijsko cono, novo zazidljivo območje

v Predstrugah, rekreacijski center, pa tudi vikende, od katerih imajo vsaj nekatere veljavno gradbeno dokumentacijo.

Mislim, da se večina ljudi sploh ne zaveda, kaj nam sledi. Vsak delovni dan naj bi skozi naselja Cesta, Zdenska vas in Ponikve po sedanjih izračunih peljalo vsaj 150 težkih kamionov. Seveda se bo župan spet skliceval na železnico in novo obvoznico, po katerih naj bi se odpeljalo 60 % izkopanega peska. Ker smo v Evropi, se lahko kadarkoli spremeni tudi lastništvo, za kar v Sloveniji primer že obstaja. Ko bo lastnik tujec, občina v kamnolomu ne bo imela nobenega vpliva – nič se ne bo dalo »zglihati«. Občina bo dobivala dotacijo, ki ji pripada po Zakonu o rudarstvu, skozi ograjo pa župan še pogledati ne bo mogel.

Nam, prebivalcem prizadetih vasi, pa bodo ostali prah, poškodovane in onesnažene ceste, poškodbe na objektih, vsem občanom pa v primeru, da bi se kdaj res kaj odpeljalo po železnici, zaprte zaporice in še daljši čas vožnje do Ljubljane. Nikjer niso omenjene poškodbe na cerkvi Svetega Florjana v Ponikvah, ki smo jo občani Dobropolje s skupnimi močmi restavrirali in nam je vsem v ponos. Prav tako v okoljskem poročilu ni bilo jasno povedano, kaj se v bo v primeru širitve kamnoloma zgodilo s ponikalnico Rašico in kraškim podzemljem. V vseh razgrnjenih projektih je vrisana tudi betonarna, ki bi stvar še poslabšala.

Za vse tako krute posege se narava vedno maščuje. Vsako rudarjenje, pa naj bo površinsko ali globinsko, pusti posledice (podori, pogrezanje tal, vetrovi, prah ...). Po izkušnjah vemo, da za sanacijo vedno zmanjka denarja. Kar ne upam si pomisliti, kaj bo tukaj čez 50 let, če se bo kamnolom res širil. Nikar ne mislimo, da bo kdo postavil tako moderno tehnologijo, za tako kratek čas - po županovih trditvah je to 30 let. Če zadeve ne bomo ustavili sedaj, si upam trditi, da bo prav kmalu na vrsti tudi lokacija, ki je bila zavrnjena pred tremi leti in je še vedno ostala v prostorskem planu. Tako bo šlo na prejšnj hrib za hribom.

Če bi občinski svet svojo energijo in čas usmeril v industrijsko cono, bi bilo tukaj že kar nekaj delovnih mest, ki jih Dobropolje potrebuje, pobranih že kar nekaj davkov in denar, ki pride od kamnoloma, bi se prav gotovo nadomestil. Ne verjamem, da bo kdo investiral v kakšno mirno obrt v neposredni bližini kamnoloma, to je 230 metrov stran.

Na koncu pa še nekaj o demokraciji, o kateri župan piše v zadnji številki Našega kraja. Vem, da si jo župan razlaga po svoje. Dejstvo pa je, da je bila vaščanom Ponikev odvzeta pravica, da se opredelijo do nove lokacije in to kljub pobudam nekaterih svetnikov, da se zadeva kot vedno predstavi, ne samo v Predstrugah, temveč tudi v Ponikvah. Tudi pravica, ki nam pripada na podlagi 32. člena Zakona o urejanju prostora (URL.RS, št. 110/02, 08/03) ter 16. in 110 čl. statuta Občine Dobropolje (URL.RS, št. 37/99), ki jo je Občinski svet Občine Dobropolje na 9. redni seji dne, 16. 7. 2003, sprejel s sklepom: »3. člen: Pred javno razgrnitvijo se skliče zbor vaščanov iz naselij Predstruge in Ponikve, z namenom obrazložitve širitve kamnoloma, kjer bodo poleg župana Občine Dobropolje prisotni še predstavniki KPL ter strokovni pripravljavec predloga razširitve kamnoloma,« (objavljeno v Uradnem listu RS št. 71/ 21. 7. 2003) je bila kršena. Tega sestanka za to lokacijo nikoli ni bilo.

Na vseh zbiorih občanov smo bili krajani Ponikev proti vsakemu kamnolomu in smo zahtevali, da se za vsako morebitno novo lokacijo pridobi soglasje vaščanov. Sedanja lokacija je od vseh do sedaj predlaganih najslabša za vse prizadete strani, kar je v neformalnem pogovoru priznal tudi župan. Od najbližjih hišnih števil je sedanja lokacija odmaknjena pičlih 300 metrov, čeprav so to vikendi, na kar se bo skliceval župan. Za nekatere so ti vikendi vse, kar imajo, in tu tudi stalno živijo. Odločno zavračamo očitke, da

smo Ponikovci padli pod vpliv nekaterih občinskih svetnikov, ki so žal tudi edini, ki so se v celotno zadevo poglobili. Odločno tudi zavračamo županove očitke, ki smo jih slišali na zboru občanov dne 8. 3. 2006. Župan nam je očital, da smo Ponikovci vedno proti njegovim predlogom. Njegova trditev je neutemeljena, saj smo krajani vedno podprli za naš kraj koristne predloge, in sicer dajali soglasje za izgradnjo zavoda, pobude za izgradnjo čistilne naprave, izgradnjo športnega igrišča, ceste, pločnikov, javne razsvetljave itd. Žal pa je širitev kamnoloma županov edini resni projekt v Ponikvah v času njegovega mandata. Tisto malo, kar se je le naredilo, pa je bilo financirano tudi z našimi prispevki.

Vsi svetniki, ki boste na koncu odločali za ali proti kamnolomu, se morate zavedati, da boste s svojim glasom lahko trajno poslabšali ne le življenjske razmere nas, temveč tudi naših zanamcev, dopustili dodatno škodo na okolju in našo občino s tem naredili manj prijazno in privlačno ne le za gospodarske subjekte, pač pa tudi za obiskovalce in nas krajanke. Z realizacijo predlaganega načrta bo degradirano tudi vaše okolje in razvrednotene bodo tudi vaše nepremičnine. Mar res ne znamo drugače izkoristiti konkurenčne prednosti zdravega bivalnega okolja na obrobju ene od evropskih prestolnic? Apeliramo na vas, svetnike, da v polni odgovornosti in s pogledom v prihodnost zavrnete sprejem predlaganega lokacijskega načrta. ♦

Čiščenje in praznjenje zabojnikov na ekoloških otokih v zimskem času

Letošnja dolga zima nam je zagodla s pogostimi snežnimi padavinami. Ne glede na to, je Javno komunalno podjetje Grosuplje kot izvajalec javne službe ravnanja z odpadki, skladno z letnim planom, redno odvažalo komunalne odpadke v Špajo dolino (letni plan odvoza komunalnih odpadkov je vsako leto objavljen v decembrski številki lokalnega časopisa). Na podlagi Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Dobropolje (Ur.l. RS št. 55/02) smo kot izvajalci javne službe dolžni očis-

titi ekološke otoke. To smo seveda tudi izvajali, vendar smo zaradi pogostih snežnih padavin s čiščenjem snega tudi zamujali. Najmanj na 14 dni je bil zabojnik za papir in embalažo izpraznjen, sneg pa je bil v grobem pred ekološkim otoku tudi očiščen.

Težko je ob taki zimi, kot smo jo imeli letos, sproti čistiti sneg. Sicer pa je praksa, da nas občani obvestijo (pokličejo), če vidijo kakšne pomanjkljivosti, za katere smo dolžni poskrbeti mi kot upravljalci javne službe.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

*Regionalna
razvojna agencija –
Ljubljanske urbane regije*

Novo programsko obdobje – nov Regionalni razvojni program – Kaj bomo delali od leta 2007 do leta 2013?

Ljubljanska urbana regija je leta 2003 sprejela in začela izvajati svoj prvi Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2002-2006. Do danes so bili v okviru tega programa izvedeni številni projekti in sicer tako manjši izobraževalni kot tudi veliki investicijski projekti. Med njimi je tudi nekaj takih, ki so za svoje delovanje prejeli sredstva evropskih strukturnih skladov oziroma kohezijskega sklada Evropske unije.

Želimo si, da bi bilo takšnih projektov še več. Temu primerno smo se lotili priprave novega Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013, ki je že pripravljen in čaka na izvedbo postopkov njegove potrditve. Takoj, ko bo program potrjen, pa bomo začeli s pripravo projektov in njihovim izvajanjem.

Cilji Ljubljanske urbane regije do leta 2013

Delujoče somestje: V regiji želimo zagotoviti takšen prostorski razvoj regije, ki bo omogočal dobro dostopnost javnih storitev ter hkrati bližino ohranjene narave ter kulturne dediščine vsem prebivalcem regije. Želimo, da bi do leta 2013 več kot 80% ljudi imelo v povprečju manj kot 300 metrov zračne razdalje do javnih površin in javnega prevoza.

Regija ustvarjalnih ljudi in uspešnih podjetij: V regiji želimo zagotoviti takšen razvoj ljudi in gospodarstva, ki bo zagotovil dolgoročno blagostanje v regiji in njeno konkurenčnost v svetu. V regiji se bo do konca leta 2013 dodana vrednost na zaposlenega povečala za 10%.

Regija z evropsko prestolnico, kjer je kakovost življenja najvišja v Evropi: Ljubljana bo postala ena od prestolnic Evropske unije in s povezavo ljudi in ohranjene narave v regiji zagotovila vrhunsko kakovost bivanja in dela v celotni regiji. V

regiji bo pričakovana življenjska doba večja od povprečja v Evropski uniji.

In kako nameravamo to doseči

Za razliko od drugih regij si je Ljubljanska urbana regija postavila tri cilje razvoja, ki jih namerava zasledovati z manjšim številom bolj konkretnih ukrepov, ki bodo koncentrirali sredstva razvojnih partnerjev. Tako bo regija s svojimi, državnimi in evropskimi sredstvi izvedla 8 sklopov aktivnosti oziroma ukrepov.

Dostopnost za kakovost življenja. S tem ukrepom želimo omogočiti ekonomičnost in učinkovitost javnega prevoza, povečati kakovost in konkurenčnost javnega prevoza z zagotavljanjem enotne vozovnice in intermodalnosti. Poleg tega pa ohraniti prevoznost cest z zmanjšanjem rasti cestnega prometa in zmanjšati potrebe po novih investicijah v ceste in parkirišča. Ter tako doseči zmanjšanje onesnaženja zraka in raven hrupa ter zmanjšati emisije toplogrednih plinov.

Ohranjena dediščina. Z ukrepi ohranjanja in trajnostne rabe naravnih vrednot in kulturne dediščine želimo ohraniti naravne vrednote in kulturno dediščino, ki sta pomembna nosilca kakovosti življenjskega prostora v regiji.

Dodatne informacije

Več o načinu priprave in celoten predlog regionalnega razvojnega programa za Ljubljansko urbano regijo najdete na **www.rralur.si**. Strategijo razvoja Slovenije najdete na:

http://www.gov.si/umar/projekti/srs/srs.php

Več o strukturnih skladih najdete na: **http://www.gov.si/euskladi/**

Informacijo pripravila:
Regionalna razvojna agencija
Ljubljanske urbane regije

Načrtovanje za zagotovitev kakovostnega življenjskega prostora. Podobno kot pri ohranjanju naravnih vrednot in kulturne dediščine želimo tudi s temi ukrepi doseči ohranitev in izboljšanje kakovosti življenja v regiji. Cilj ukrepov pa je doseči usklajeno in trajnostno prostorsko načrtovanje več sektorjev v prostoru ter pozneje skozi izvajanje teh načrtov doseči kakovostne pogoje za delo in življenje v regiji.

Učinkovite komunalne storitve. Da bi komunalne storitve za prebivalce in gospodarstvo lahko šteli za učinkovite, morajo biti te stroškovno učinkovite, poleg tega pa morajo uporabnikom nuditi možnost izbire med različnimi vrstami storitev. Na tak način želimo zagotoviti varno oskrbo s pitno vodo ter zmanjšati porabo vode na prebivalca, zagotoviti ustrezne rešitve za ravnanje z odpadki ter odpadnimi vodami ter zmanjšati njune količine.

Enake možnosti prispevek h konkurenčnosti regije. Verjamemo in to smo v regionalnem razvojnem programu tudi potrdili, da je zagotavljanje enakih možnosti vsem družbenim skupinam konkurenčna prednost naše regije. S tem ko bomo zagotovili enake možnosti za razvoj in družbeno vključevanje vseh družbenih skupin, bodo vse družbene skupine lahko prispevale svoj delež v družbenem in razvojnem delu regije. Ukrepi regije pa bodo usmerjeni v odpiranje možnosti za tiste družbene skupine, ki se težje vključujejo v družbeno življenje.

Kultura – konkurenčna prednost regije. V regiji je veliko kulturnih organizacij in dobro je poskrbljeno za ponudbo kulturnih dogodkov. Na področju kulture pa bo s povezovanjem kulturnih ustanov in njihovih dogodkov potrebno doseči večjo konkurenčnost kulture med vrsto dogodkov in prireditev v regiji. Poleg tega bomo s povezovanjem lažje in predvsem stroškov učinkovito tržili kulturne dogodke in povečali preglednost kulturne ponudbe.

E-uprava. Predvsem občine in upravne enote morajo povečati dostopnost do informacij in predvsem storitev skozi sodobne tehnologije. To je pomembno tako zaradi učinkovitosti javne uprave same kot tudi z vidika dostopnosti javnih storitev od doma, iz službe in podobno. Ponudba javnih storitev preko sodobnih tehnologij bo zmanjšala potrebo po poto-

vanju in s tem prispeval tudi k zmanjšanju vplivov na okolje.

Podporno okolje za podjetništvo. Podporno okolje za podjetništvo je potrebno dopolniti in spremeniti tako, da bo to podpiralo razvoj podjetništva in podjetij in ne delovalo s svojimi cilji in po svojih stalnih poteh. Zato bo poleg odpiranja javnih podpornih institucij potrebno ustvariti nabor takšnih storitev, ki bodo lahko nudile inovacijsko podporo vsem podjetjem v regiji predvsem pa podpirale podjetništvo v več oblikah od neprofitnega, socialno odgovornega in vse do kulturnega podjetništva.

Skladnost regionalnih razvojnih načrtov z državnimi

Večina razvojnih ukrepov, ki jih name-rava izvesti Ljubljanska urbana regija je skladnih s Strategijo razvoja Slovenije. Strategija razvoja Slovenije daje velik poudarek izboljšanju institucionalnih okvirjev in izboljšanju podjetij. Pri tem gre predvsem za davčne reforme, reforme javnih financ ter izboljšanje sistema spodbujanja tujih investicij in konkurenčnosti podjetij. Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013 je podobno kot Strategija usmerjen v spodbujanje konkurenčnosti podjetij, vendar bolj na lokalni ravni in predvsem bolj v smislu izkoriščanja konkurenčnih prednosti, ki jih podjetja v regiji že imajo.

Oba dokumenta poudarjata skladen regionalni in okoljski razvoj; razlika pa je v tem, da strategija vsebuje splošne cilje in govori o razvoju vseh regij v Sloveniji, medtem, ko je Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013 konkretniji in govori o povezovanju znotraj regije in zmanjšanju neskladij v regiji ter o ohranjanju dobre stanja okolja.

Največja razlika med obema dokumentoma pa je opazna pri razmišljanjih in pripravljenosti za ukrepanja na področju prometa oziroma dostopnosti nasploh. V Regionalnem razvojnem programu Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013 se dostopnost nanaša predvsem na dostopnost javnih storitev, prevoza, komunalnih storitev in drugih storitev, povezanih s kakovostjo življenja; medtem ko v Strategiji razvoja Slovenije te prednostne naloge ni opaziti. Edina, ki ji je podobna, se nanaša na gospodarje-

nje s prostorom in pa deloma na zmanjševanje obremenjevanja okolja.

Strategija razvoja Slovenije ureditev javnega prevoza na področju mobilnosti ne omenja. Potrebe po mobilnosti naj bi zadovoljili le z gradnjo avtocest in državnih cest, čeprav je ravno promocija javnega prevoza eden najpomembnejših pri-stopov k integraciji okoljskih meril v sek-

torske politike in potrošniške vzorce, medtem ko Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2103 predvideva največji projekt ravno na področju uvajanja sodobnega, visoko učinkovitega javnega prevoza v regiji kot pogoj za doseganje fizične mobilnosti, kakovosti življenja in dostopa do trga delovne sile. ♦

Občni zbor Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo – Grosuplje

Delovno predsedstvo občnega zbora ZVVS: predsednik Miro Zupančič, člana Jože Novak in Alojz Potočnik, (levo) zapisnikarica Jelka Janežič, (v sredini) predsednik združenja Gregor Bregar.

Vera Šparovec

Veterani Območnega združenja Grosuplje so 3. marca sklicali redni letni občni zbor svojih članov. Zbora se je udeležilo več kot šestdeset članov iz Dobrepolja, Ivančne Gorice in Grosuplje-ga.

Predsednik združenja, Gregor Bregar, ki je pozdravil vse prisotne, ni mogel skriti ponosa, zadovoljstva in veselja nad ugotovitvijo, da se članstvo v Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo nenehno povečuje. Poudaril je, da to pomeni podporo in priznanje veteranski organizaciji in njeni vlogi v slovenskem prostoru, ki ima za temeljne vrednote: MIR – SVOBODO – NEUKLONLJIVOST – ZMAGO – PONOS – SPOMIN – OPOMIN.

To vlogo na simbolni ravni izraža tudi VETERANSKO DEJANJE, ki ga izvedejo veterani na vsakem večjem in pomembnejšem srečanju. Vodja simbolnega dejanja je »najstarejši« po funkciji, za slugah, činu ali letih.

Tokrat je veteransko dejanje izvedel Boris Peterka, ki je ob mizi, pokriti z belim prtom, na kateri so bili rdeč nagelj, vaza s čisto vodo, posoda s soljo, krožnik, vejica pelina, bodalo, kamen s Triglava in kozarec rdečega vina, nagovoril prisotne z vprašanjem:

»Ali smo tukaj zato, ker nas družijo ljubezen do doma, družine in domovine; ker spoštujemo hrabrost, poštenost, čast in resnico;

ker želimo in delamo v dobro naše domovine Republike Slovenije?«

Smo! – se je slišalo kot odmev.

Vodja protokola je nadaljeval z izvajanjem simbolnega dejanja z obrazložitvijo SIMBOLOV:

- Miza s štirimi nogami je simbol trdnosti in dokončne vpetosti Slovenije v zemljevid Evrope.
- Prazen stol je simbol veteranov vojne za Slovenijo, ki jih ni več med nami. Spominjajmo se jih. Naj bodo večno v našem spominu.
- Bel prt na mizi je simbol čistosti in neomadeževanosti misli in dejanj.

Priznanja za požrtvovalnost v osamosvojitvenem času in športna priznanja. Letošnja priznanja: Dušan Hudolin, Andrej Koželj, Peter Trontelj, Tone Kogovšek, Boštjan Ivanjko, Miloš Šonc; priznanje v letu 2004 Drago Kastelec. Priznanja za športna tekmovanja v letu 2005 so prejeli Marko Mole, Frenk Šest, Marjan Žvegla, za leto 2004 Janez Lesjak (ni na fotografiji).

Vse foto: Jože Miklič

- Kamen z našega očaka Triglava je simbol veteranske trdne odločenosti, da na tem slovenskem prostoru obstanejo.
- Rdeč nagelj je simbol spomina na vse tiste, ki so v vsej zgodovini prelili kri za slovensko domovino, vaza čiste vode pa je simbol solza njihovih najdražjih.
- Ščepec soli in vejica pelina sta simbola bolečine in grenkobe družin padlih.
- Bodalo je simbol boja, poguma, hrabrosti in zvestobe tistih, ki so se bojevali za samostojno Slovenijo.
- Kozarec rdečega vina je simbol spomina na vse, ki so se bojevali za Slovenijo.

S prvo zdravico je vodja protokola nazdravil vsem, ki so padli, umrli in prelili kri za domovino, za solze njihovih otrok, žena, mater in očetov. Druga zdravica je veljala vsem, ki so v vsej zgodovini delovali v dobro slovenstva. Simbolno veteransko dejanje pa je bilo zaključeno z zdravico vsem zbranim.

V nadaljevanju zbora je predsednik združenja podal poročilo o delu v preteklem letu in hkrati nanizal pester program za leto 2006. Veterani so namreč aktivni na mnogih področjih, tako na športnem, družabnem, kulturnem področju kot tudi pri aktivnostih širšega družbenega pomena. So aktivni soustvarjalci proslav

Znake veteranov — praporščakov bodo od slej nosili Vili Podržaj, Andrej Godec, Andrej Lekan, Joško Hrovat.

ob državnih praznikih, udeležujejo se različnih pohodov in športnih tekmovanj v smučanju in v preizkušanju strelskih veščin, kjer so posamezni člani: Marko Mole, Frenk Šest in Marjan Žvegla v lanskem letu prejeli priznanja za odlične dosežke.

V letošnjem letu bodo veterani Območnega združenja dali poseben poudarek obeležitvi petnajste obletnice vojne za Slovenijo. V počastitev te obletnice bodo izvedli slavnostno akademijo s koncertom orkestra Slovenske vojske. V pripravi pa je tudi bilten, v katerem bodo predstavili dogodke, ki so se odvijali na območju Dobrepolja, Ivančne Gorice in Grosuplje od vojne za Slovenijo dalje.

Na zboru so podelili tudi veteranska priznanja za vsestransko pomoč in delo v območnem združenju. Priznanja za lansko leto so letos prejeli: Dušan Hudolin, Andrej Koželj, Tone Kogovšek, Boštjan Ivanjko, Miloš Šonc in Drago Kastelec.

Veteransko dejanje sta opravila Boris Peterka in Andrej Godec (levo), prisotni člani pa so dejanje spremljali stoje.

Ob 110-letnici Kmetijske zadruga Dobropolje

V prejšnji številki smo ob 110. obletnici Kmetijske zadruga v Dobropolju objavili poročilo iz tedanjega časopisa »Vaterland« o delu Kmetijske zadruga v Dobropolju leta 1899.

Sledi nadaljevanje prispevka, ki ga je pripravila etnologinja **Anka Novak**.

V tretjem poslovnem letu 1898 se prihodki povzpno na 40.000 fl., čisti dobiček na 421 fl, število članov na 299! Računu je priloženo letno poročilo, ki med drugim pravi: »Kdor ve, kakšnimi nezadostnimi denarnimi sredstvi je zadruga začela, mora biti z uspehom popolnoma zadovoljen, zlasti če gleda nazaj na zadrugo, kakršna je bila pred 3 leti in kakršna je danes.

Za te uspehe smo hvaležni predvsem Bogu, potem pa tudi vsem, ki so nam z nasvetom in dejanjem stali ob strani. Mnogo nam je pomagala tudi stanovitnost zadružnikov, ki se niso pustili zavesti gonji, sumničanju in obrekovanju naših dragih nasprotnikov. Pred našimi očmi imamo cilj popolno gospodarsko preobrazbo, ki bo za prebivalce naše doline velik in stalen doprinos. Dohodki iz poljedelstva in živinoreje se bodo dvignili, uvedli bomo tudi domačo obrt, ki bo ljudem tudi pozimi zagotovila zaslužek. V preteklem letu smo prodali blago v višini 38.400 fl., in sicer: fižola 63.000 kg, šišek 73.000 kg, lesnega oglja 142.000 kg, sira in masla 2900 kg. V mesecu avgustu smo odprli mlekarno. Od te so nekateri pričakovali malo uspeha, toda hvala Bogu, strah ni bil utemeljen. Kdor ni slep in nam noče slabo, mora priznati, da je mlekarna izredno koristna ustanova, ki bo sčasoma članom prinesla lep izkupiček. Od 17. avgusta do 31. decembra je 70 zadružnikov prejelo za mleko prek 500 fl. Mesечно! Niti četrte tega sicer ne bi dobili za navadno maslo, ki ga je poleg vsega še težko prodati. Pa še posneto mleko je ostalo ljudem. Četudi zadruga ne bi sicer ničesar služila, tako bi bila potrebna že zaradi mlekarne. Želeti bi bilo, da bi kmetje redili boljšo živino. Naši mlečni proizvodi so zelo okusni in jih prodajamo po dobri ceni.

Ta mlekarna je za Dolenjsko še za nekaj pomembnejša. Do sedaj so mislili, da

samo živinorejska Gorenjska nudi potrebne predpogoje za mlekarno, tukaj pa zaradi goste naseljenosti taka ustanova ne bi uspevala. Z dejanjem smo dokazali, da racionalno mlekarstvo gospodarstvo tudi tukaj dosega uspehe. Zato so mlekarne ustanovili v mnogih okoljih Dolenjske, kjer so razmere ugodnejše kot pri nas, kjer pa potrebnega zaupanja vase še niso našli.«

Poročilo nadaljuje z napotki za dostavo mleka, za pridelavo krompirja, dostavo šišek itd. in zaključuje s pozivom: »Možje, zadružniki! Naši dosedanja uspehi nam dajejo moč in pogum, da dokončamo delo, ki smo ga začeli. Delamo za materialni in duševni blagor vseh zadružnikov in pri tem ne poznamo privatnih interesov. Zato verjamemo, da je Bog z nami. Pozivamo pa vas, da nas po vseh močeh podpirate in prepričani smo, da bomo začeto častno dokončali za blagor vseh!«

Ta zadruga dela za okoliš ca 6000 prebivalcev; število, ki bi najbrž pod ugodnimi razmerami živinorejske okolice imele možnost, da ustanovi mlekarno. Toda tu je nastala zadruga, ki zajema vse potrebe kmetovalcev in zato še toliko bolj zasluži pohvalo. Duša tega gibanja je sedanja začasni nadučitelj gospod Jaklič. Sam sin te okolice in istočasno posestnik pozna potrebe, pozna deželo in ljudi in ve, kako je treba stvar prijeti. Najprej je poskušal v ljudskih povestih razložiti združeno gospodarstvo in katoliški listi so prinesli vrsto takih zgodb, ki so pisatelju tudi na literarnem področju dale ime. Potem k dejanju; organizator bi potreboval nekaj izkušenj, da bi lahko zadostil praktičnim potrebam in prosil je za štipendijo. Umrli poslanec Klun mu je že tudi zagotovil, da bo štipendijo dobil. Le lokalna merodajna telesa so odločila drugače in so baje ministrstvu poročala, da naj bi bil gospod Jaklič nesposoben voditi tako

podjetje. Razumljivo! Dandanes so se preveč navadili soditi sposobnosti po splošnih šablonah: sposobni so bogati, prepirljivci, liberalci - katoliški mož ne more biti sposoben ničesar!

Gospod Jaklič pa se ni pustil ustrašiti in je delal energično naprej. In rezultati danes? Predstavljeni v številkah se ne zdijo veličastni, ali so kljub temu veličastni za razmere, v katerih zadruga dela. Kmetijci so iz starega načina prešli v moderno racionalno gospodarstvo in to prerojenje ne bo sad mnogih let, to je že zrel sad na drevesu in našel se je mož, ki ga bo utrgal.

Uspehi navzven še niso ogromni: tesen silos za žito, tesni kletni prostori, mala mlekarna, vse mnogo mnogo premajhno in utesnjeno, toda ta pičel mali začetek je dokazal, da je zadruga sposobna živeti, da je vlila kmetom pogum in samozaupanje. Kmetje so se naučili, da je združniško življenje za njih ideal in ne breme, vidijo prednosti: če n.p. samo mlekarna na leto izvozi blago za 5.000 - 6.000 fl., je s tem kraju odprt vir dohodka, ki lahko postane vir bogastva, če ga dobro uporabimo. Kmetovalec s pomočjo navodil zadruga seznanjen z umetnimi gnojili in krmo in uporaba le-teh bo zopet dvignila izkupiček v gospodarstvu. In stroški vsega tega? Gospod J. je razložil: stroške vsega tega krijemo z združnim nakupom vina, tako da je izkupiček ostalih proizvodov kmetom lahko v celoti izplačan. Zadruga se je povezala z vinogradniško zadrugo in prevzela vino, nato si je vzela gostinsko dovoljenje in ob nedeljah se zbirajo, kot tudi sicer, kmetje v lokalnih zadruga, da bi tam popili pravo, dobro kapljico in obdržali zelo nizko ceno. "Veselo videti može tukaj", mi je rekel gospod Jaklič, "tu nihče ne preklinja, tu ne vidite pijanega, kajti česa takega v zadrugi ne trpimo."

V najnovejšem času na Kranjskem zadrugam niso več dajali gostinskih dovoljenj. Verjetno so se pokazale zlorabe in nered, ki se lahko pojavijo v vsaki gostilni; toda da mora biti združna gostilna sama zase slabša kot katera druga, je težko dokazati. Zlasti za okoliše, kjer se veliko pripisuje žganju, mora biti taka točilnica vina pravi blagoslov.

*(nadaljevanje in konec
v naslednji številki)*

Kratko poročilo iz občnega zbora KD Dobrepolje

V Kulturnem društvu Dobrepolje je občni zbor za leto 2005 potekal v dveh delih.

Igor Ahačevčič

Najprej je občni zbor članov društva zasedal 23.marca. Na prvem zboru smo opravili vse predvidene točke dnevnega reda, pregledali zapisnik zadnjega zbora, predvsem pa pregledali poročila vseh delujočih skupin v preteklem letu in tudi okvirne plane dela, poročilo blagajnika, tajnika in predsednika. Ob tem smo ugotovili, da se je iz društva izločila pevska skupina Mavrica in da je bilo v letu 2005 v KD Dobrepolje vključenih 110 članov. Delovali so v naslednjih skupinah: MoPZ Rafko Fabiani, MePZ Škrjanček, DS Scena, VS Mavrica, VS sekstet Komplet, Zagoriški fantje.

Letošnje leto je tudi volilno, saj se je z letošnjim občnim zborom iztekel štirilet-

ni mandat sedanji vodstveni ekipi: predsednik je bil Igor Ahačevčič, tajnica Vesna Hrovat, blagajniško delo pa je dva mandata opravljala Damjana Palčar. Ob tem se obema sodelavkama od srca zahvalim za dobro sodelovanje in veliko opravljenega dela; takšen je moj pogled na njuno delo, lahko pa ga seveda vsak vidi po svoje. Ker na prvem sklicu člani društva niso imeli pripravljenih kandidatov za vodilna mesta, smo se odločili, da mandat sedanji ekipi podaljšamo do 10. aprila, potem pa ponovno skličemo zbor članov s samo eno točko dnevnega reda (volitve). Tako je v torek, 11. aprila, potekalo nadaljevanje zbora, na katerem smo za predsednika društva izvolili študenta arhitekture Janeza Gačnika (vodi mladinski mešani pevski zbor v Ponikvah, član ansambla Parižani, član DS Scena),

za blagajnika ga. Marijo Zrnec iz Zdenške vasi, tajniške posle pa bo zaenkrat še opravljala Vesna Hrovat.

Novemu vodstvu želim veliko uspešnih akcij in svežih zamisli, ki jih mladi ljudje vsekakor imajo. Ob tem pa je kajpak nujno, da vsi stari člani društva, posebej pa tisti, ki bodo sodelovali v izvršnem odboru, stojijo predsedniku ob strani, se odzivajo na njegova vprašanja in pobude, se udeležujejo sestankov ... Brez te osnovne discipline je težko uspešno delati. In prav pomanjkanje discipline v posameznih skupinah se je v mojem mandatu izkazalo kot zelo velik problem.

Ob iskanju kandidatov za vodstvo se je samo še enkrat več pokazalo, kako lahko je nekatere stvari kritizirati in kako težko se je z njimi spoprijeti in poskusiti kaj spremeniti. Zato moram še enkrat izreči vse priznanje Janezu za pogum, da se je odločil sprejeti to mesto. Prepričan sem, da bo v svoji skromni preudarnosti uspešno delal, pri tem pa se bo seveda tudi marsičesa naučil. ♦

KD Godba Dobrepolje predstavlja

Big Band DOM
pod vodstvom Braca Doblekarja
&
Janez Bončina Benč
gost na bobnih: Ratko Divjak

“Big band DOM in Janez Bončina Benč vam bodo v okviru projekta JANEZZ predstavili niz avtorskih skladb ter vas popeljali v svet nostalgičnih trenutkov.”

samosvojni koncert

KJE: Jakličev dom, Videm Dobrepolje
KDAJ: sobota, 29. april 2006 ob 20.00

VSTOPNINA: ODRASLI 1000 SIT, OSNOVNOŠOLSKI OTROCI: 500 SIT, PREDŠOLSKI OTROCI: brezplačno

www.bigband-dom.si

Iz naše knjižnice

5. aprila so se številni ljubitelji cvetja udeležili predavanja Ruth Podgornik Reš, avtorice strokovnih prispevkov o vrtnarjenju v različnih revijah in avtorice več knjig o vrtnarjenju. V Dobropolju je tokrat predavala že tretjič. Predstavila je svojo najnovejšo knjigo *Cvetoče preobrazbe* in svetovala, kako ozaljšati svoje domove s cvetjem. Predstavila je najnovejše trende in kombinacije sezonskih zasaditev korit z rožami, ki niso samo lepe, ampak lahko tudi užitne in pravi balzam za čutila.

Zanimivemu predavanju je sledilo odprtje fotografske razstave Vide Šinkovec. Avtorica je razstavljala zanimive posnetke iz narave. (M.S.)

Vabimo vas, da si ogledate **razstavo fotografij Vide Šinkovec**. Razstava je odprta v krajevni knjižnici Dobropolje do konca meseca junija.

Direktorica
Roža Kek in
Ruth Podgornik Reš

Vida Šinkovec in Roža Kek

Razstava fotografij Vide Šinkovec

Gostovanje dramske skupine iz Ambrusa

M. Steklasa

»Niti tat ne more več krasti« je naslov komedije, s katero je 1. aprila dramska skupina iz Ambrusa gostovala v Jakličevem domu na Vidmu. Komedija s pomenljivim naslovom, zagotovo pa tudi dobra igralska skupina, so bili zadosten razlog za precejšen obisk predstave.

Obiskovalci so se zabavali ob norčijah in peripetijah treh zakonskih parov, ki jih do konca zaplete tat, ki se pojavi v stanovanju enega od njih. In če se med pari pomešajo še ljubezenska razmerja, je zmeda popolna. Seveda pa se ob koncu, kot v pravi komediji, vse srečno konča in pristane na pravem mestu.

Igro je režiral Robert Bradač, ki je bil tudi eden glavnih igralcev.

Zgoraj:
Igralci dramske
skupine iz Ambrusa

Desno:
Vodja skupine in
igralec Robert
Bradač

**Knjižnica Grosuplje Enota Dobropolje in
Društvo KOMA 750 – sekcija Razgledi**

V petek, 12. maja, ob 20. uri
vas vabimo
v prostore knjižnice v Jakličevem domu
na **potopisno predavanje**
Argentinski Andi.
Predavala bo **Martina Šuštar.**
Pridružite se nam!

Velikonočni sejem »Podeželje se predstavi«

DPŽ Dobropolje — Struge se je predstavilo tudi na gradu Boštanj.

Razstava DPŽ SONČNICA Grosuplje

Obiskovalce so pozdravili župani občin Grosuplja, Iga, Škofljice in Dobropolja.

nega izleta po Radenskem polju, ogledali so si lahko predstavitev vinske kleti, stare avtomobile in številne razstave ter delavnice. Posamezne občine in njihova društva so razstavljali velikonočne jedi, idrijske čipke, izdelke iz medu, barvanje pisank, izdelke iz gline, pletenje košar, klekkanje. Obiskovalci so se ustavljali ob delavnicah izdelovanja rož iz papirja, velikonočnih butaric, spoznali so turistične in ekološke kmetije iz območja sodelujočih občin itd.

Velikonočnega sejma se je prvič udeležila tudi naša občina, skupaj z DPŽ Dobropolje - Struge in Turističnim društvom Dobropolje. Članice DPŽ, ki so na tiho nedeljo spet pripravile zdaj že tradicionalni sejem pri sv. Antonu, so s svojimi izdelki sodelovale tudi na sejmu na grajskem vrtu Boštanj. Turistično društvo pa je skupaj z vrtcem pripravilo predstavitev izdelovanja zobotrebcev, kar je pritegnilo veliko zanimanje obiskovalcev.

Občina Dobropolje se je tako uspešno predstavila, hkrati pa je dobila tudi spodbudo, da prihodnje leto izkoristi še druge možnosti predstavitev. ♦

M. Steklasa

V soboto, 8. aprila so občine Grosuplje, Dobropolje, Ivančna Gorica, Ig, Mestna občina Ljubljana, Škofljica in Velike Lašče pripravile 5. velikonočni sejem na grajskem vrtu Boštanj. Prireditev je spremljal pester kulturni program, ki se je začel z govorom dr. Borisa Kuharja, številne obiskovalce pa so pozdravili župani sodelujočih občin. V programu so nastopile folklorne skupine in pevci, med katerimi je bil tudi dobropoljski sekstet Komplet.

Dogajanje je potekalo ves dan. Obiskovalci so se imeli možnost udeležiti vode-

Zgoraj: Članice Turističnega društva prikazujejo izdelavo zobotrebcev.

Spodaj: Kar nekaj obiskovalcev se je hotelo preizkusiti v izdelovanju zobotrebcev.

Velikonočna razstava Turističnega društva Dobropolje

6. aprila je Turistično društvo Dobropolje ob sodelovanju vrtca Ringaraja ter razredne stopnje matične šole in podružničnih šol v Ponikvah in Kompoljah pripravilo velikonočno razstavo. V sejni sobi občine Dobropolje so šole in vrtci domiselno uredili svoje razstavne kotičke v duhu velikonočnih praznikov in tako znova dokazali svojo ustvarjalnost. Marija Pavlin iz Ponikev je spekla velikonočno potico, članice Turističnega društva pa so uredile jerbas z velikonočnimi jedmi. Razstavo je odprl predsednik društva Janez Pavlin, v krajšem programu pa so nastopile tudi pevke seksteta Komplet.

Kotiček vrtca Ringaraja

Kotiček razredne stopnje na Vidmu

Kotiček vrtca in PŠ Kompolje

Kotiček PŠ Ponikve

Predsednik TD Janez Pavlin reže domačo velikonočno potico, članice društva pa so obiskovalce postregle z jedmi iz velikonočnega jerbasa.

Sekstet Komplet, med njimi mlada pevka Zala Erčulj

Posvet o dobrepoljskih spominkih

Komisija za spominke pri Turističnem društvu Dobrepolje je na področju spominkarstva opravila že precejšnje delo. Trikrat je razpisala natečaj za izdelavo dobrepoljskega turističnega spominka. Rezultat vsakokratnega natečaja je bilo lepo število spominkov, ki ustrezajo vsem zahtevam razpisa in tudi sicer standardom spominkov.

M. Steklasa

28. marca je komisija sklicala posvet, ki se ga je poleg članov turističnega društva udeležilo tudi nekaj avtorjev ter predsednica Zveze združenj spominkarjev Slovenije, ki omenjeno akcijo spremlja že dve leti ter svetuje komisiji glede potrebnih postopkov.

Tudi tokrat udeleženci posveta niso bili razočarani. Gostja je poudarila, da po nekaj letih že prihaja čas, da spominki dobijo dokončno obliko za trženje. Pred tem pa je potrebno še marsikaj storiti in dodelati. Razložila je kriterije, ki jim mora zadostiti dober spominek. Imeti mora svojo zgodbo in prepoznavnost v kraju, izdelan mora biti iz ustreznih materialov, nič manj pomembna pa ni primerna embalaža. Pogoj za trženje spominkov je tudi pridobitev certifikata pri Obrtni zbornici Slovenije, katerega pridobi avtor sam.

Izdelovalci spominkov so ob predstavitvi svojih avtorskih izdelkov dobili tudi konkretne nasvete in napotke, kako izboljšati podobo spominkov in jih namestiti v ustrezno embalažo.

Del udeležencev posveta

Predsednica Komisije za spominke Duši Hočevar in Predsednica Združenja spominkarjev Slovenije Vilena Hauser

Turistično društvo PODGORA

organizira

tekmovanje v "KUHANJU GOLAŽA",

ki bo potekalo v nedeljo,

14. maja 2006, v Podgori pri Koritu, od 9. ure dalje

Prijave tekmovalcev zbirata do petka, 12. maja 2006,

Franci Adamič (031 642 812) in

Pavlina Novak (031 226 278)

ki bosta posredovala tudi vse dodatne informacije.

Kuhalo se bo v litoželeznih kotličkih, za kurjavo se bodo uporabljala drva.

Prijavnina je 1.000 tolarjev

VABLJENI!

vsi kuharji in kuharice ter vsi, ki boste golaž pokušali in ocenjevali

Nagrade za najboljše golaže!

Turistično društvo PODGORA

organizira

PRVOMAJSKO KRESOVANJE

v nedeljo, 30. aprila 2006,

od 20. ure dalje

pri Koritu.

Za jedačo, pijačo in dobro razpoloženje bo poskrbljeno!

Piše: **Zdravko Marič**, dr.med.

Šumijo gozdovi, mladosti glasovi

Nekega dne, ko sem bil še mlad, sem bil tako utrujen, da sem zadremal za šolskimi smetnjaki. Ob noge se mi je drgnil hišnikov maček, v glavo mi je pribijalo toplo spomladansko sonce. Če se prav spomnim, sem spal tako spokojno, da sva oba z mucem predla kot očetov novi šivalni stroj, ki ga je uvozil iz Nemčije. Pihljaj je rahel vetrič in kmalu me je po nosu požgečkal majhen list papirja, ki mi ga je veter pritiskal na obraz. Zdrznil sem se in se zbudil. Prijel sem list in še ves zmuden pogledal, kaj piše na njem. Pisalo je takole: »Šumijo gozdovi domači ...«, naprej pa je bil list strgan. Le kaj bi naj to bilo, sem razmišljal. Pomisli sem, da morda to pomeni, da je tisti, ki je to napisal, poležaval in dremal pod drevesi, kakor tisti hip jaz in v prijetnem miru napisal nekaj utrinkov. Ali pa je morda avtor teh besed kateri od učencev, ki je napisal šolski spis in ga raztrgal zaradi slabe ocene? Odločil sem se, da bom na poti domov malo povprašal, kaj naj bi ta odlomek pomenil.

Najprej sem zagledal vsem znanega Maksa, ki je bil vedno dobre volje in žal tudi zmerom pod vplivom snovi, ki je skupna tako pivu, vinu in šnopsu, se pravi pod vplivom alkohola. Prebral je zapis in mi rekel: »Prijateljček moj mladi, to kar piše, je živa resnica. Domači gozdovi šumijo, drugi pa ne. Z mojim prijateljem sva to lani preverila. Vzela sva deset litrov vina in se najprej odpravila v domače gozdove, ki so šumeli in šumeli, da je bilo kaj. Potem sva pa šla v vedno bolj tuje gozdove, žejo sva gasila z vinčkom in šumenje gozdov je bilo čedalje tišje. Na koncu sva se znašla v tako tujem gozdu, ki je bil tako smrtno tih, da sva od tišine kar zaspala in se zbudila šele naslednji dan ob praznih steklenicah.« Seveda z odgovorom nisem bil zadovoljen. Pomislil sem, da se Maks izgublja v alkoholu, kakor se je izgubljal v tujih gozdovih. Če primerjamo šumenje gozdov s šumenjem oziroma utripom našega življenja, lahko rečemo, da ga z uživanjem alkohola slišimo

čedalje manj, mislimo, da pravega utripa ni, v resnici pa spimo in ga ne registriramo, čeprav smo v centru njegovega dogajanja. Zato sem šel raje naprej in kmalu srečal mojo učiteljico srbohrvaškega jezika. Vprašal sem jo, kaj pomenijo napisane besede in ko je zapis prebrala, so ji zasijale njene črne oči. Takole mi je odgovorila: »E, ti moj Mariču, pa to se vidi, to se zna, kaj ti to pomeni. To pomeni, da kad jaz pridem dole k mojim na svadbo, mi zaplešemo tako kolo naokolo, da začne šumeti okrog nas, baš kot drevesa iz domače šume.« Zahvalil sem se za pojasnilo in šel naprej. Spomnil sem se, da sem učiteljico Sjenko res videl večkrat plešati kolo in takrat se tako sprosti, da po-

»Visoko nad oblaki, leti srebrna ptica, si brišem solze z lica...« A veste, kdo s solzami v očeh poje to pesem na letalu, ki leti iz Toronta v Ljubljano? To je očetov 78 letni stric Vili, ki na smrt bolan leti v svojo rodno Slovenijo, potem ko je preživel 40 let v Kanadi. Pravi, da se v zadnjih urah svojega življenja ni mogel upreti šumenju domačih gozdov, ki mu je za vse življenje ostalo v podzvesti in ga prepričalo, da umre na rodni grudi. Pred 14 dnevi je takole govoril po telefonu mojemu očetu: »Čeprav se mi življenje izteka, sem srečen, da prihajam domov. Smrt je tako naravna kot rojstvo, zato naj bo tako kot rojstvo tudi pričakovana smrt dogodek, ki se odvija v krogu najožjih družinskih članov. Kdor je na smrt bolan v tujini, naj pride umret v domovino, kdor leži brez upanja na ozdravitev v bolnici, naj pride umret domov.«

zabi na vse skrbi. Mislim, da ima prav. Ima težko službo, sprostitev, ki je hkrati rekreacija, ji sigurno prispeva k zdravju in dobremu počutju. Ljudje bi morali več plešati tudi na naših gasilskih veselicah, ne pa samo sedeti, jesti, piti, kaditi in obrekovati sosede. Ko sem tako med hojo razmišljal o mladi učiteljici, sem se nenadoma skoraj zaletel v Braneta, učenca iz višjega razreda. V strahu, ki me je zagrabil, sem naredil veliko neumnost, saj sem ga vprašal, če ve, kaj pomeni napisano besedilo. Odgovor se je glasil nekako takole: »A ti boš mene zaj...«, nato pa mi je primazal eno okrog ušes, da me je kar zasukalo na stran. Hkrati sem začutil, da mi je začelo močno šumeti v glavi in med pobegom me je prešinilo, da to šumenje nikakor ne more biti podobno šumenju domačih gozdov. Takrat sem spoznal, da v življenju ni treba iskati neprijetnosti, saj jih dovolj pride že samo od sebe. To spoznanje bi bilo koristno za marsikaterega mladega človeka, ki se v življenju po nepotrebnem, zgolj zaradi vzbujanja pozornosti, izpostavlja različnim življenjskim nevarnostim (dirkanje z motorji, avti, opijanje, drogiranje, kajenje, izzivanje ...). Ampak takrat sem tudi jaz bil še mlad, zato sem spraševal naprej, morda tudi zato, ker sem vedel, da me naslednja vprašana oseba ne bo nabunkala. Izbral sem si namreč gospo Hildo, ravno ko je stopila iz cerkve, ki jo je okrasila za nedeljsko mašo. Prebrala je kratki stavek, malce pomislila in rekla: »Dragi božji otrok, saj vendar hodiš k verouku, lahko bi vedel, da te besede pomenijo prisotnost Boga Očeta, ki živi med nami. Njegovo prisotnost čutimo podobno kot šelestenje zelenih dreves, šelestenje, ki ga ne vidimo, pa vendar čutimo njegovo prijetno božanje kot čudovito glasbo narave. Kadar koli boš v življenju nesrečen, se z molitvijo priporoči Njegovi milosti; in ko boš zaslišal notranji glas, ki bo podoben komaj slišnemu šumenju, vedi, da je Bog s tabo. V nedeljo pa glej, da boš šel k spovedi, sicer bom povedala gospodu župniku, da si v torek namesto k verouku šel loviti ribe.« »Hvala, gospa Hilda, bom šel«, sem potrdil, se spet zamislil in šel potihem naprej. Lepo je povedala. Vsi moramo kdaj pa kdaj prisluhniti svojemu notranjemu glasu, pa naj bo to božji glas, ali pa glas iz globine naše duše, naše duševnosti, ki je kljub napredku znanosti za človeka še velika uganka. Pritiski informacij, ki od zunaj napadajo našo notranjost so čedalje večji. Marsikaterega človeka so

spravili tako daleč, da slepo zaupa samo še tistemu, kar sliši ali prebere, ne zna in ne zmore pa več prisluhniti svojim notranjim glasovom, želim in potrebam, ki za zdravje posameznika pomenijo veliko več kot najboljše tablete, bolniški dopust ali medicinski nasveti. Tak človek je podoban našemu Maksu, le da se je Maks izgubil v družbi, tisti, ki slepo verjame drugim ljudem, pa se izgublja v samem sebi.

Veliko je že bila ura, počasi sem se zamišljeno približal svojemu domu. Vrata so bila odprta, vsi so bili doma; mati, oče, bratje in sestre. Zadišalo je po maminih štrukljih, pozdravil me je domači pes Medo. Pospravil sem šolsko torbo, stopil v kuhinjo, zagledal vse svoje, ki so me prijazno povabili k poznemu kosilu in roka mi ja nehote zdrsula v desni žep, kjer sem imel lista papirja, ki sem ga našel ob smetnjaku. Počasi sem nekje v sebi začutil prijetno šumenje, ki se je harmonično prepletalo z glasovi mojih najdražjih, in ki je odmevalo z edinstvenim, najlepšim tonom iz zidov mojega dragega doma. V naslednjem trenutku sem spoznal, da sem prišel do odgovora na vprašanje, kaj pomenijo besede »šumijo gozdovi domači«. To je začetek našega življenja, naša mladost, ki nam kot prijetno čustvo ostane v ušesih do smrti. To šumenje slišimo vsi enako, čeprav smo preživljali različne dogodke v mladosti. To, da pa nadaljevanja besedila ni, tudi ni naključje, saj se od tam naprej piše vsaka zgodba zase. Šumenje domačih gozdov se z našim staranjem spremeni v toliko različnih zvokov, kolikor je bilo, je in bo ljudi na tem svetu. Enim se nadaljuje prijetna melodija, drugim se šumenje sprevrže v krik trpljenja, tretji ne slišijo ničesar več ... Nihče od mladih ne more vedeti vnaprej, ali bo njegova melodija v poznejših letih prijetna ali manj prijetna. Vsak od nas išče ključ, ki bi nam odprl vrata v lepo življenje, vsi si želimo zgraditi temelje za lepšo prihodnost in eden od teh temeljev je tudi zdravje. Duševno zdravje je težko opisati, duševno bolezen težko opredeliti. Kdo je duševno zdrav, kdo ne; vsekakor merilo za to nista dejstva, da si duševno bolan, če te ima za čudaka več kot pol vasi ali obratno, da če te ima več kot pol vasi za normalnega in uspešnega, to pomeni duševno zdravje. Prvo merilo je v glavi vsakega posameznika: počutiti se dobro, zadovoljno in srečno v svoji koži. Drugo merilo je sožitje z našo neposredno okolico, se pravi zadovoljstvo z našim statusom in funkcioniranjem v družbi

ali okolici, kjer živimo. Tretje merilo je sposobnost odzivanja na strese. Nenadni nesrečni dogodki, nepričakovane osebne življenjske preizkušnje, vse to zahteva hitro psihično reakcijo in dobro psihično kondicijo in takojšnjo prilagoditev duševnega stanja novim razmeram. Poglejmo primer preizkusa duševnega zdravja. Recimo, da smo zdravi, uspešni in srečni, pa se nam nenadoma zgodi, da si požagamo končni del kazalca in sredinca na desni roki in to s cirkularno. Psiha se vključi v dogajanje takoj, saj se mora odzvati na nenadno bolečino. Tisti, ki prenesejo več, jo lažje premagajo, občutljivi trpijo bolj. Naslednji korak je ustrezna reakcija: zaustavitev krvavitve, obisk urgence, pristanek na kirurško oskrbo in cepljenje proti tetanusu. Potem pride prva noč s hudimi bolečinami. Spet so v prednosti manj občutljivi. Drugi dan po težki noči sledi naslednji udarec za našo psiho: nezmožnost iti v službo in zaradi tega odprava v nabito polno čakalnico k zdravniku, da se previje rana in odpre bolniški stalež. Živčki so napeti kot struna, ki bo vsak čas počila. Ko pridemo domov, sledi naslednja delanezmožnost – nič ne moremo delati doma, žena vpije, otroci se kregajo, prsti pa bolijo in bolijo čedalje bolj. Sledijo tablete proti bolečinam, ki so tudi precejšnja obremenitev za našo psiho. Imamo občutek, da se nam je vse podrlo, kot da tonemo v nek nelagoden svet bolečine, odvečnosti, nekoristnosti in nemoči. Ko se rane po nekaj dneh končno zacelijo, do-

bimo upanje, a kmalu po odstranitvi opornice ali povoja sledi novi šok. Roka je oslabela, gibljivost prstov porazna. Vse se začne znova, imamo občutek, da smo invalid in da moramo roko razgibati iz nule, kakor dojenček, ki se uči hoditi. Ko nam pa z velikimi mukami po nekaj tednih uspe tudi to, nas neprijetno presenetijo dejstva, da nam ena komisija zaključni bolniški stalež in opredeli, da smo zmožni za svoje dotakratno delo, druga komisija pa izda mnenje, da kljub nekoliko krajšim prstom naša invalidnost ni dovoljšnja za priznanje telesne okvare. Pa da ne boste mislili, da sta odločitvi krivični; obe sta popolnoma v skladu z zakonodajo, le da nam takrat to ne gre v glavo, saj smo skoncentrirani le na svoje težave. Ne vem, če bi sploh govoril o naslednjem šoku. Ta se zgodi, ko pridemo v službo in vidimo, da je vse drugače, nihče nas ni pogrešal, nihče ne razume, da še nismo psihofizično stoprocentni za težko delo, domov pridemo utrujeni in z bolečinami. Tako je to, vsa ta katastrofa zaradi majhne nepozornosti v delčku sekunde. PAZITE TOREJ pri domačih in drugih opravih. Če pa boste na robu obupa, pokličite nekoga, ki vam je pri srcu, se objemite in zapojte Slakovo pesem: 'Šumijo gozdovi domači pod lipo domačo sedim, in gledam na polje prijazno, zopet srce mi žari' in verjemite, odleglo vam bo stokrat bolj, kot če bi vzeli pomirjevalno tableto. ♦

URNIK AMBULANTE NA VIDMU

PONEDELJEK	7.00 - 15.00
TOREK	12.00 - 20.00
SREDA	7.00 - 15.00 (vmes od 9.00 do 11.00 STRUGE)
ČETRTEK	12.00 - 20.00
PETEK	7.00 - 14.00

Za **nujno zdravniško pomoč** na domu kličite v redne ambulante, ponoči od 19. do 7. ure jutraj in ob nedeljah ter praznikih ves dan pa na telefonske številke:

78 19 009, 050-624-071, 781-84-00 ZD GROŠUPLE,
781-90-09 ZD IVANČNA GORICA (za čas dežurstva),
031-656-000 MOBILTEL ZA ČAS DEŽURSTVA.

URNIK ZOBNE AMBULANTE NA VIDMU

PONEDELJEK in TOREK:	12.30 - 19.00
SREDA, ČETRTEK in PETEK:	7.00 - 13.30

Telefon: **01/7807-866, GSM: 031/478-290**

Pri zlatoporočencih Vidic v Strugah

V soboto, 4. februarja, sta zakonca Veronika in Franc Vidic iz Kolenče vasi praznovala zlato poroko. V cerkvi v Strugah sta potrdila 50-letnico zakonske zveze in obnovila poročne zaobljube. Zlato mašo je daroval župnik Bogomir Hren, ki je poudaril lepoto jubileja in pohvalil njuno odločitev, da radost tega trenutka delita s svojimi sorodniki, predvsem pa s svojimi tremi otroki in štirimi vnuki, ki so tudi sodelovali pri bogoslužju in s svojimi nago-

Mihaela Steklasa

Ko sem se nekaj več kot po dveh mesecih oglasila na domu zlatoporočencev, sta bila še vedno pod vtisom nepozabnega dogodka. »Tako je v življenju, eni se poročimo dvakrat, nekateri pa še enkrat ne«, je z nasmehom na ustih pomodroval gospod Franc, ki sprva o zlati poroki ni hotel nič slišati. Tudi žena Veronika je bila polna bojazni in strahu, kako se bo vse skupaj izteklo. Pa so bile vse skrbi in strah odveč, saj so vse potrebno uredili njuni hčerki Veronika in Fani ter sin Srečo, ki ju je na poročni dan odpeljal v cerkev in bil skupaj s sestro Fani tudi priča pri obredu.

»Tako lepo je bilo, cerkev je bila okrašena, pa peli so tudi lepo«, pripoveduje gospa Veronika in pokaže prstana, ki sta jih dobila na poroki. Oba jih imata na roki in veliko jima pomenita. Prejšnjih že zdavnaj nimata več. Veronikin se je izrazil od dela, mož pa ga nikoli ni nosil. »Zdaj ga pa spet lahko, ker nič ne delam«, duhovito pripomni mož Franc.

Naš pogovor se znova vrne na praznovanje zlatega poroka. Kako tudi ne, saj se je tisto februarso soboto toliko lepega dogajalo. Po cerkvenem obredu so se odpeljali v gostilno Pri Zori v Kopoljah. Ob dobri hrani in pijači je bilo veselo, kot se za tak jubilej spodobi. Pri prvem plesu, namenjenem zlatoporočencema, je Franca zaradi njegovih težav z nogo zamenjal sin Srečo. »Nisva pričako-

vala, da bo tako lepo, na prvi poroki pred petdesetimi leti je bilo vse bolj skromno«, sta obujala spomine.

Res pa je, da sta bila takrat mlada in polna življenjskih načrtov. In kako se je začela njuna skupna življenjska pot? Franc se je rodil leta 1928 v Dolenji vasi pri Grosupljem. Svojo ženo je spoznal v službi, ko je prišla na obisk k svoji sestri, Francetovi sodelavki. In kako, da se je Franc med tolikimi dekletki okrog Grosupljega zagledal prav v dekle iz Strug? »Ja, dosti punc je bilo, ampak tale se mi je še najbolj mirna zdela«, pojasni svojo izbiro Franc in doda: »Ljubezen daleč pelja.«

Začel je »hoditi v vas«. Vsako soboto ali nedeljo. S kolesom. Dolga in naporna je bila pot do Strug. Leta 1956 sta se poročila in si skupno življenje ustvarila v hiši ženinih staršev. V zakonu sta ob trdem kmečkem delu okusila vse – dobro in slabo, saj jima je najstarejši otrok, star

komaj eno leto, umrl za otroško boleznijo. Veronika je vsa leta skrbela za dom in družino, njen mož pa je hodil v službo. Zaposlen je bil pri Kurivu in Megradu. Kar 25 let je bil cestar, zadnjih nekaj let pa varnostnik.

Po upokojitvi in potem, ko so se otroci osamosvojili, sta z ženo še naprej obdelovala manjšo kmetijo in redila eno do dve kravi. Odkar pa ima Franc težave z boleznijo, ne more več delati. Le s težavo zmora krajši sprehod z berglami, zato največ časa preživi v hiši ob gledanju televizije in poslušanju radia. Žena, ki svoja leta kar dobro skriva, pa še vedno obdeluje del njive, kjer pridela potrebno zelenjavo za gospodinjstvo. Seveda pa ji nikoli ne zmanjka dela v hiši.

Oba komaj čakata sicer pogoste obiske svojih otrok. »Najini otroci so tako pozorni do naju. Če ne bi imela takih otrok, bi bila že zdavnaj v grobu«, pravita zlatoporočenca in obema se od ganjenosti in sreče orosijo oči. V veliko veselje in ponos so jima tudi njuni štirje vnuki: Marko, Rok, Nina in Mitja. »Največ pa je vredno, da sva se z ženo vedno dobro razumela in ohranila prijateljstvo vse do poznih let«, pravi mož Franc.

Jaz pa jima želim, da bi prijateljstvo in ljubezen, ki sta si jo ponovno obljubila na zlato poroki, skupaj in zdrava uživala še veliko let. ♦

Zlatoporočenca Vidic, sin Srečo, hčerki Fani in Veronika, vnuki in župnik Bogomir Hren.

Ansambel Parižani iz Ponikev

Narodnozabavni ansambel Parižani je na prizorišču že nekaj časa in postaja vse bolj znan tudi širšemu občinstvu. Pojavil se je že na nekaj festivalih, v oddaji radia Zeleni val Pesem preprostih ljudi pa so lani v mesecu aprilu celo zmagali. Njihove skladbe predvajajo tudi po radijskih postajah v Sloveniji. Z vodjo ansambla Blažem Škuljem sva se pred njihovim zadnjim nastopom na prireditvi v Jakličevem domu pogovarjala o njihovi glasbeni poti.

Nastop ansambla na Graški Gori

Kakšna je sestava vašega ansambla?

V našem ansamblu je 5 članov, starih od 18 do 22 let. Sestava je instrumentalni trio in večglasno petje. Jernej Gačnik igra bas kitaro, njegov brat Janez klavature, Nejc Kastelic kitaro in harmoniko, sam igram diatonično in klavirsko harmoniko.

Vsi pojemo skupaj z našo pevko Ano Škulj.

Vsem, ki ne poznajo slovitih ponikovskih pustnih običajev, se zdi nekoliko nenavadno, ko slišijo, da se imenujete Parižani.

Ja, naša vas se v pustnem času preimenuje v Mali Pariz, od tod tudi naše ime ansambla Parižani.

Od kdaj igrate in nastopate?

Skupaj smo se zbrali v letu 2002. Jernej, Janez in jaz smo sovaščani, skupaj smo končali nižjo glasbeno šolo. Nejc pa je doma iz Ljubljane. Pogosto je prihajal v Ponikve na obisk k sorodnikom in tako so se med nami spletle prijateljske ve-

zi, še posebno, ker je nas vse zanimala glasba. Sprva smo se dobivali in igrali za lastno zabavo, ko pa smo ugotovili, da bi bili lahko ansambel, smo se odločili, da ga tudi ustanovimo, saj je bila v vsakemu od nas tiha želja igrati v ansamblu.

Ali se je sestava vašega ansambla že kaj spremenila?

Odkar se nam je pridružila Ana, se sestava našega ansambla ni spremenila.

Je tudi pevka z vami od vsega začetka?

Ana, ki je tudi moja sestrična, se nam je pridružila pred dvema letoma.

Torej ste dobri prijatelji. Kako pa usklajujete navezanost na glasbo in ostale obveznosti?

Dobivamo se v povprečju enkrat na teden, če nam čas dopušča. Ker vsi študiramo, je šola vsem na prvem mestu. Janez študira arhitekturo, Ana teologijo, Jernej in Nejc obiskujeta srednjo šolo, jaz pa sem študent elektrotehnike.

Kljub temu imate za seboj kar nekaj nastopov. Katere?

Dvakrat smo nastopili na Števerjanskem festivalu v Italiji in enkrat na festivalu na Graški Gori, kjer smo osvojili bronastega pastirčka. Na radiu Zeleni val smo v februarju letos nastopili na zaključni prireditvi *Pesem preprostih ljudi* v Šentvidu pri Stični, potem, ko je bila naša pesem v mesecu aprilu na istem radiu leta 2005 izbrana za vižo meseca. Naslov naše zmagovalne skladbe je Čar malih skrivnosti.

Kako ste se na teh prireditvah počutili kot debitanti?

Tako kot pravi debitanti, kot začetniki, brez posebnih pričakovanj.

Kaj pa manj javni nastopi? Kako pogosti so?

Vabijo nas na poroke, rojstne dneve in druga praznovanja. Igrali pa smo tudi na gasilski veselici, ki je bila v Ponikvah. Posebno presenečenje na tej veselici pa smo doživeli, ko smo zagledali našega tekstopisca iz Domžal gospoda Bernarda Miklavca s svojo soprogo. To je bila samo kaplja čez rob, da smo se še boljše počutili.

Ali vas kdaj povabijo na domače javne prireditve?

Večkrat nas povabijo na domače javne prireditve. Lani smo nastopili na prireditvi v Jakličevem domu, ko je nastopila ponikovska mladina. Letos prav tako nastopamo.

Katero glasbo največ izvajate? Kdo so vaši vzorniki?

Največ izvajamo Avsenikove, Miheličeve in Slakove pesmi pa tudi ostale slovenske in tuje glasbene izvajalce. Igramo to, kar je ljudem všeč.

Tudi zabavno glasbo?

Tudi. Prilagajamo se publiki.

Koliko ste posneli lastnih skladb?

Do zdaj imamo 5 lastnih skladb. Dve skladbi smo posneli v studiu Metulj v Novem mestu, tri skladbe pa pri Petru Finku v Dolenjskih Toplicah. Naš producent je Matej Kovačič, učitelj klavirja v grosupeljski Glasbeni šoli. Tudi on ima svoj ansambel v Avstriji in je sin Stanke Kovačič in pokojnega Borisa Kovačiča. Veliko nam pomaga na glasbenem področju. Piše nam melodije in aranžmaje za naše skladbe. Tudi Nejc in jaz piševa melodije za naše skladbe.

Kdo pa je avtor besedil?

Naš tekstopisec, s katerim smo prijatelji, je gospod Bernard Miklavc, sodelujemo pa tudi z gospodom Ivanom Sivcem.

Kako vas sprejemajo v domačem okolju in kako so naklonjeni vašemu ukvarjanju z glasbo vaši domači?

Domače okolje nas sprejema pozitivno. Vsi so navdušeni nad našim delom in nas stalno spodbujajo ter se veselijo naših uspehov.

Ali se vam zdi, da je težko prodreti na glasbeno sceno v Sloveniji?

O tem nismo niti razmišljali. Na glasbeno sceno v Sloveniji je težko prodreti še posebno v tem času, ko je naval narodno zabavnih ansamblorjev tako velik. Seveda pa je prvi pogoj, da si zadovoljen s tem, kar počneš, in da delaš kvalitetno. Predvsem pa je potrebna »kilometrina« – veliko glasbenih izkušenj, ki jih mi vztrajno nabiramo.

Pet lastnih skladb je spričo vaše mladosti kar precejšen uspeh. Kaj pa načrti za naprej?

Izdati svojo zgoščenko, manjka nam še kakšnih 5 skladb.

Kdaj bo to?

Vsi skupaj si želimo, da bi bilo to v bližnji prihodnosti.

To bi bila lahko tudi priložnost za samostojni koncert. Ali ga načrtujete?

Vsekakor. Nanj bomo povabili tudi druge znane ansamble, s katerimi smo navezali stike.

Kako pa si ti kot posameznik stopil v svet glasbe? Ali je glasba doma tudi v družini?

Zanimivo je, da ni nihče v družini posebno nadarjen za glasbo. Kljub temu so me pri enajstih letih vpisali v glasbeno šolo, kjer sem se učil klavirsko harmoniko. Glasbena šola mi je veliko pomagala, zahvaljujoč dobremu mentorju Deanu Zavašniku, ki mi je dal nekaj začetnih nasvetov, ko smo ustanavljali svoj ansambel.

Ali ti poleg študija in igranja ostaja še kaj časa za kaj drugega?

Zavedam se, da se zaradi majhnega trga v Sloveniji z glasbo ne da preživljati, zato je na prvem mestu študij. Preostanek časa zapolnim z rekreativnim športom in druženjem s prijatelji, tako v cerkvenem pevskem zboru kot tudi v vaškem rock bandu, kjer igram bobne.

Tebi in vsem v ansamblu želim veliko uspehov na vaši glasbeni poti. ♦

MED sladki pridelek iz čebeljega panja

Med ta sladki pridelek iz čebeljega panja se uporablja že od nekdaj, tisočletja dolgo je bil edino sladilo, hkrati pa je veljal za vsestranski in čudežni lek za najrazličnejše bolezni in težave. To je edino živilo, ki ohrani svoje lastnosti brez dodatkov konzervansov.

Med je gosto tekoče ali kristalizirano živilo živalskega izvora. Medonosne čebele ga proizvajajo iz različnih virov. Vir cvetličnega medu je cvetlični nektar ali drugi izločki živih rastlinskih delov, vir maninega (gozdnega) medu pa je mana. Listne uši, kaparji in škržati izločajo mano kot neporabljeni del rastlinskega soka.

Nektar je raztopina predvsem sladkorja v vodi. Poleg tega pa v majhnih količinah vsebuje tudi rudninske snovi, eterična olja, organske kisline in zrnca cvetnega prahu. Poglavitna sestavina mane so različni sladkorji, vsebuje pa tudi nekaj aminokislin, vitaminov in za razliko od nektarja precej več rudninskih snovi, zaradi česar so manini medovi temnejše barve.

Tako nektar kot mana vsebujeta sestavljene sladkorje, čebele pa iz svojih žlez dodajo encime, ki te sladkorje razcepijo na enostavne. Glavna sladkorja medu sta glukoza in fruktoza, ki preideta direktno v kri in s tem poskrbita za hiter vir energije, zato je tudi med boljši vir energije kot navadni sladkor in velja za splošno poživilo. Ker sta osnovni surovini precej tekoči, saj vsebujeta od 28 do 97 % vode, in kot takšni niso primerni za skladiščenje, čebele osnovno surovino zgostijo, tako da zrel med vsebuje največ 20 % vode, bolj kakovosten pa še nekaj odstotkov manj. Zrel med čebele shranjujejo v pokritih celicah satja.

Zrel med je razmeroma koncentrirana vodna raztopina predvsem treh vrst sladkorja: grozdnega (tj. glukoze), sadnega (tj. fruktoze) in trstnega ali pesnega (tj. saharoze), ki jih lahko spremljajo še drugi sladkorji, po-

leg njih pa tudi številne druge sestavine, npr. beljakovine, aminokisline, encimi, vitamini, rudninske in aromatične snovi. Ravno prava količina in kombinacija teh snovi v njem odmerjata dragocenost medu. Sladkorji so od vseh sestavin najmočnejše zastopani in dajejo medu njegove najznačilnejše lastnosti, ki so skupne vsem vrstam tega sladkega proizvoda. Druge sestavine, ki jih vsebuje med v precej manjših količinah, pa povzročajo individualne razlike med posameznimi vrstami. Že majhne spremembe v količini različnih organskih in rudninskih snovi spremenijo barvo, vonj in okus. Od tod potem toliko različnih vrst medu od svetlega do temnega z vsemi njihovimi značilnostmi.

Vrste medu so dobile imena po rastlinah, na katerih čebele nabirajo medičino oz. sladke sokove. Te so pri nas akacija, lipa, smreka, hrast, kostanj, hoja, oljna ogrščica, žajbelj in ajda. In od tod tudi toliko različnih vrst medu: akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, ajdov, ...

Akacijev med pomirja in blaži utrujenost; je milega okusa in ga zato nekateri imenujejo tudi damski med. Hojev in smrekov med sta oba zelo temne barve in vsebujeta veliko rudninskih snovi, ki jih človeško telo potrebuje za svoj normalen obstoj, predvsem smrekov med slovi kot odlično zdravilo proti kašlju. Lipov med prijetno diši po lipovem cvetju; krepi organizem in pomaga pri premagovanju prehladov. Ajdovega medu pa pri nas zaradi opuščanja setve ajde praktično ni več.

Med določene vrste ima senzorične in fizikalno kemijske lastnosti značilne za to vrsto, vsebuje pa tudi

zadostno količino cvetnega prahu vrste za katero ga označimo. Manin med (hojev, smrekov ...) pa vsebuje tudi elemente mane, to so hife gliv, alge, ... S cvetnim prahom izredno bogat med je kostanjev med, v katerem je kar v več kot 86 % zastopan cvetni prah kostanja, iz česar izvira tudi grenčina tega medu. Akacijev in lipov med pa poleg drugih vrst cvetnega prahu vsebujejo okrog 20 % cvetnega prahu akacije oziroma lipe. Zanimivo je, da je v maninem medu velikokrat zastopan cvetni prah spominčice, ki je eden izmed najmanjših. Največkrat pa čebele nabirajo nektar ali mano na več rastlinah hkrati, takrat med nima tipičnih značilnosti določene sorte, zato ga lahko označimo kot cvetlični ali manin med. Cvetlični med krepi žile in srce, manin pa krepi odpornost organizma in pomaga pri vnetju žrela.

Med je toliko bolj kakovosten, kolikor manj vode vsebuje. V nasprotnem primeru se namreč lahko v njem razmnožijo kvasovke, ki živijo v okoljih z več vode, zato se med pokvari, izgubi svojo kakovost in ga ne moremo več uporabljati v prehranjevalne namene.

Od količine vode, ki jo med vsebuje, je odvisen tudi časovni potek kristalizacije medu. Kristaliziran med ni nič manj kakovosten. Kristalizacija je naraven pojav, ki se večini medu zgodi prej ali slej, ne zmanjša pa kakovosti medu. Paziti moramo, da pri ponovnem utekočinjanju medu temperatura medu ne preseže 40 °C, kajti pri temperaturi višji od 40 °C se bo uničili encimi v medu. Zato tudi medu ne damo nikoli v vroč čaj. Kristalizacija medu nam tudi pove, da med ni bil pregret in so s tem ohranjene vse njegove dragocene snovi. Pregret med namreč ne kristalizira več. Kristalizacija je poleg vsebnosti vode v medu, odvisna od vsebnosti sladkorjev v medu, temperature in časa shranjevanja.

V medu so našli tudi nekaj snovi s protibakterijskimi lastnostmi, zato ga v domači lekarni uporabljamo pri antiseptičnem zdravljenju ran, opeklin in nekaterih drugih bolezenskih stanj, npr. slabokrvnosti, želodčnih težav, obolenj črevesja, obolenj dihal, revmatičnih obolenj, obolenj jeter, napakah srca, obolenj sečil ... Pospešuje tek, povečuje zbranost in s kombinacijo cvetnega prahu in matičnega mlečka krepi telesno moč. Zdravstveno je tudi dokazano, da so medovi, zlasti še kostanjev, najboljše uspavalo in po-

mirilo, če ga pred spanjem zaužijemo samega ali pa zmešanega z mlekom. Ker je izredno lahko prebavljiv, je tudi sredstvo za okrepitev po boleznih.

Že Pitagora je izjavil: »Če ne bi jedel medu, bi umrl štirideset let prej.«

Zato začnimo živeti bolj zdravo in uživajmo med. Namesto, da zjutraj brez zajtrka oddrvimo na delo, popijmo skodelico toplega mleka z vsaj žličko medu ali pa pojejmo kos kruha z maslom in tankim namazom medu.

A bodimo pozorni, da uživamo samo med, ki je varen in kakovosten. Med doseže v satju prvinsko kakovost, kar pomeni, da čebelarji ne morejo izboljšati njegove kakovosti, z neustrezno tehnologijo jo lahko samo zmanjšajo. Slovenski čebelarji se še posebno trudijo, da ohranijo njegovo kakovost, zato so se združili v Čebelarstvo zvezo Slovenije odločili uve-

sti kolektivno blagovno znamko »**SLOVENSKI MED KONTROLIRANE KAKOVOSTI**«. Ta med je pridelan v skladu z dobro čebelarso prakso, ki je bila pripravljena na osnovi HACCP načel, s čimer je zagotovljeno, da je tako pridelan med varno živilo. Varnost pa je dopolnjena še s kriteriji za kakovost, ki so višji kot kriteriji državnega pravilnika. Poiščite med pri slovenskih čebelarjih, ki je označen s prelepko, v kateri je v glavi narisana starinski čebeljak s kranjiči in na kateri piše slovenski med kontrolirane kakovosti, tako boste vedeli, da ste kupili slovenski med najvišje kakovosti. Vsaka prelepka oziroma vsak kozarec opremljen z zaščitno prelepko »**slovenski med kontrolirane kakovosti**« ima svojo številko. Le ta poleg naslova pridelovalca-čebelarja na etiketi zagotavlja sto odstotno sledljivost »od cveta do mize«. Porabnik tako ve, kdo je med pridelal in kje dobi dodatne informacije. Tudi z uvedbo sledljivosti do panja slovenski čebelarji porabnikom zagotavljajo nekaj več, saj se zavedajo, da v poplavi medu iz raznih koncev sveta postaja poleg višjih kakovostnih kriterijev tudi zaupanje element o odločitvi nakupa.

Ob nakupu tega medu pa vas bo grela zavest, da ste kupili slovenski pridelek in ste tako prispevali tudi k opravevanju rastlin. Zpomnimo si, da med lahko uvozimo, opravevanja pa ne. Brez naših čebel tudi večine kmetijskih rastlin ne bi bilo. Glavni pomen čebelarstva namreč niso čebelji pridelki, ampak opravevanje rastlin in s tem uravnavanje biološkega ravnovesja.

Povzeto po:

Babnik, J. in sod., 1998. Od čebele do medu. Ljubljana: Kmečki glas.

Pedrotti, W. 2003. Med, cvetni prah, matični mleček, propolis in strup. Ljubljana, Pisarnica: Delo revije.

Meglič, M. 2004. Čebelji pridelki, Pridobivanje in trženje. Brdo pri Lukovici, Čebelarstva zveza Slovenije.

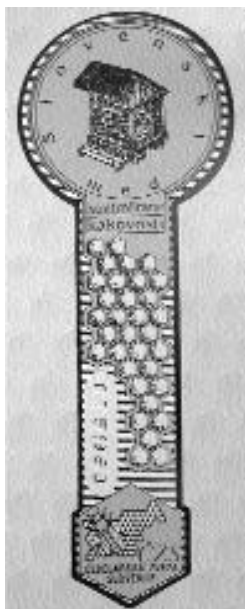
Kapš, F. 1998. Med in zdravje. Novo mesto, Založba erro Novo mesto.

Zakladi iz čebeljega panja. Veletgovina Vema.

Pridelava medu v okviru KBZ za slovenski med. Ljubljana, ČZS, 1999.

Andreja Kandolf

Svetovalka za zagotavljanje varne hrane
Čebelarstva svetovalna služba pri ČZS

Občni zbor Društva upokojencev Dobropolje

Člani Društva upokojencev Dobropolje so se 26. marca zbrali na rednem letnem občnem zboru. Udeležilo se ga je več kot sto članov, od gostov pa so bili prisotni župan Anton Jakopič, predsednica Pokrajinske zveze Malči Žitnik in predsednik Društva upokojencev Grosuplje Borut Hrvatin.

Mihaela Steklasa

Občni zbor se je začel s petjem mešanega pevskega zbora Škrjanček pod vodstvom Vesne Fabjan, nato pa so se upokojenci po svoji lepi navadi poklonili z minuto tišine pokojnim članom, ki so umrli v letu 2005. Potem, ko je umrlo 13 članov in se jih 7 izpisalo ter 25 na novo včlanilo, je društvo na dan 31. 12. 2005 štel 404 članov.

Društvo od lanskoletnega občnega zbora dalje vodi predsednica Fani Kralj. Njena prva akcija na tem mestu je bila organizacija družabnega srečanja z najstarejšimi in bolehnimi člani, ki so se v preteklosti le redko udeleževali upokojenskih srečanj in izletov. Starejši nad 80 let so se ob kon-

cu leta zbrali na miklavževanju. Med letom pa so organizirali vse že vpeljane dejavnosti, kot je martinovanje, silvestrovanje, izmenjavo srečanj z društvom upokojencev iz Dragomerja ter se udeleževali izletov. Ženske so pridno obiskovale rekreacijo, dobro pa je deloval tudi pevski zbor Škrjanček. Predsednica Fani Kralj se je po obširnem poročilu o delu društva v letu 2005 zahvalila vsem, ki ji pri vodenju stojijo ob strani in ji pomagajo. Posebno se je zahvalila članicam, ki skrbijo za dobro postrežbo, Jožetu Zakrajšku, ki je društvu poklonil žalno zastavo, Janezu Gačniku in Juliju Kralju, ki opravita težja dela pri urejanju njihovega prostora, ter Vesni Fabjan za nje-

no požrtvovalnost pri vodenju zbora. Pojasnila je tudi, da se zaradi čustvene prizadetosti ni odločila za poslovilne govore ob pogrebi njihovih članov, vendar pa se pokojnim poklonijo z zavitkom sveč in društvenim praporom.

O delovanju pevskega zbora je spregovoril njegov predsednik Tone Novak. Povedal je, da število pevcev ostaja približno isto, od 24 do 26. V prejšnjem letu so nastopali na prireditvah v domači občini, s samostojnim programom pa so gostovali v domovih za ostarele. Program je vsakokrat povezovala Pavlina Novak, z branjem svojih pesmi pa sta program popestrili Tončka Kastelic in Gabrijela Škantelj.

Za organizacijo in vodenje izletov je v društvu zadolžena Pavlina Novak. Z odzivom je zadovoljna, vendar si želi še več prijav za izlete. V lanskem letu so tako organizirali 4 celodnevne izlete in enega poldnevne. Vsi so bili dobro obiskani.

V lanskem letu je društvo sprejelo nov pravilnik o uporabi društvenega prapora, na podlagi katerega so bili imenovani novi praporaši. Tajnica in blagajničarka Meta Tegel je povedala nekaj administrativnih podatkov, posredovala pa

je tudi podatke o finančnem stanju. Poročilo je dokazovalo, da je poslovanje dobro in da imajo na računu še nekaj denarja, s katerim bodo kupili dodatno opremo za kuhinjo in nov sintesizer. Dobro in gospodarno poslovanje je potrdil predsednik nadzornega odbora Janez Škantelj, predsednik častnega razsodišča France Nučič pa je dejal, da je bila njegova komisija v letu 2005 brez dela.

Tudi program dela za letošnje leto, ki ga je predstavila predsednica Fani Kralj, je bogat in raznovrsten ter podoben lanskoletnemu.

Udeležence občnega zbora so nagovorili tudi vsi prisotni gostje. V razpravi, ki je sledila, pa je bilo slišati še nekaj mnenj in predlogov. Ker za moški del članstva ni organiziranih športnih dejavnosti, je podpredsednik društva Stane Rotar predlagal, naj bi se moški začeli ukvarjati z balinanjem. Srečevali bi se na igrišču v Zalipovcu. Predlog so člani z navdušenjem sprejeli, ni so pa podprli predloga prejšnje tajnice Tončke Kastelic, ki je dejala, da je zaradi dobrega poslovanja prejšnjega vodstva ostalo na računu precej denarja, za katerega naj bi se nabavil računalnik in sintesizer, preostanek sredstev pa naj bi se nakaže za gradnjo doma za starejše. Člani društva so menili, da lahko vsak posameznik daruje v dobrodelne namene, skupni denar, kolikor ga bo ostalo, pa bodo porabili za potrebe društva.

Občnemu zboru je sledilo druženje, ki je kot po navadi trajalo do poznih večernih ur.

Del udeležencev občnega zbora

Delovno predsedstvo občnega zbora

IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV DOBREPOLJE

Ne bodi sam, pridruži se nam

Piše: Fani Kralj, predsednica Društva upokojencev Dobrepolje

Za nami je uspeli letni občni zbor. Tega se je udeležilo 112 članov in štirje povabljeni gostje. Povabilu so se odzvali: ga. Malči Žitnik, predsednica Pokrajinske zveze Ljubljana, predsednik DU Grosuplje g. Borut Hrovatin, predstavnica ženskega pevskega zbora »Lastovke« iz DU Grosuplje ga. Marta Hrovatin in naš župan g. Tone Jakopič.

Iz našega podanega poročila za opravljeno delo v obdobju od maja do decembra 2005 je bilo pohvaljeno. Tudi podan plan za letošnje leto se že realizira. Na občnem zboru se je podpredsednik g. Stane Rotar obvezal in tudi izpeljal bo, da se ustanovi balinarski klub. Na balinišču v Zalipovcu so nam zaupali, da bodo »balin plac« odprli na velikonočni ponedeljek, t.j. 17. aprila. Zato kar veselo z »balin kuglami« Obširnejše poročilo z občnega zbora lahko preberete v posebnem prispevku.

Do izida glasila bo za nami že srečanje s prijatelji iz Drago-merja.

Naj še spomnim, v mesecu maju je planiran izlet v Benetke. Ne pozabite, prijavite se!

Pa lepo pozdravljeni.

Obrazložitev članom Društva upokojencev Dobrepolje in prijateljem

Tončka Kastelic

Najprej en lep pozdrav. Srečujem se z vami in mi zastavlja-te več vprašanj, kako in zakaj se ne udeležujem raznih srečanj in izletov.

Moram se zahvaliti novemu odboru in seveda tudi predsed-nici, da nadaljuje že tako lepo zastavljene programe, kajti po-pravljati že dovršeno, je nesmisel, samo vredna ustvarjalnost je pridobitna in sprejemljiva.

Človekova duša je razvojna substanca v dobrem pomeni ved-no in ves čas. Ljudje si želimo svobodo uma, ki uravnovesi živ-ljenje, ki razvija mir v njih in okoli njih.

Zakaj to pišem? Enkrat smo nasmejani, drugič potrti. Mi-nute tečejo, leta hitijo, ljudje pa brez postanka stopamo po svo-ji poti. Misli so edini in najmočnejši vladar življenja. Znajo se dvigati v višave, ko si na tleh, tolažiti in ko si obupan. Oboje je na izbiro, odločitev je naša.

Skratka, življenje je polno presenečenj, blaženih spominov, ki so sad nepozabnih ur zadovoljstva, polni uspehov, vendar nepripoznanih. Tudi padci so koristni, ker brez njih življenje ne bi imelo solza. Te pa edino lahko pomagajo sončnim žar-kom pri slikanju mavric v naša srca.

Vsak vdor v dušo krepi, je balzam in še večji zagon našim dogodivščinam naproti.

Povem vam, da sem delo tajnice v društvu ponujala že eno leto prej in si nastavila namestnico, sedanjo tajnico. To mesto sem prepustila iz več razlogov, največ iz zdravstvenih.

NASILJE v družini

Dve zgodbi iz spletnega foruma med.over.net:

V premislek ...

Avtor: Tina

Datum: 16-05-02, 12:25

Sem študentka, stara 25 let. Moj oče je alkoholik, odkar pomnim, mama je gospodinja, imam še tri sestre in brata. Spomnim se, da sem kot drugošolka mamu vprašala, zakaj se noče ločiti, nas vzeti in odpeljati nekam v stran, kjer ne bo njega ... očeta, ki je zunaj naše hiše veljal in še velja za uglednega, prijaznega in vedno nasmejanega, a znotraj hiše z alkoholom in ljubosumjem zasvojenega človeka? Takrat mi je rekla, da sem premlada, da bi razumela, in po tolik-ih letih je še vedno ne razumem! Mami zakaj?! Zakaj se nisi rešila pred fizičnim zlorabljanjem, nas pa pred psihič-nim?! Zakaj si dovolila, da smo živeli v takšnih razmerah? Sedaj, ko smo vsi odšli od doma, se bojim še za najmlajšo, ki je komaj srednješolka. Vsak vikend, ko pride domov, se vidi, kako je živčno napeta. Samo čaka, kdaj in kje bo nasled-nji izbruh očeta ... In si spet ne morem pomagati, da se ne bi vprašala: Mami zakaj? Če sedaj vprašam mamu, zakaj se ni ločila, dobi solzne oči in reče, da sem še vedno pre-več otročja, da bi to razumela! Pa ni res, zaradi nje sem morala dosti prehitro odrasti na čustvenem področju. Pa ne samo jaz ... Na vseh štirih je pustilo in še pušča nepopravljive posledice ... Odkar pomnim, sem govorila, da ne bom imela fanta, še manj moža, da sploh ne omenim, kako težko sem navezovala stike z ljudmi, predvsem z moško populacijo, težave s prenašanjem, vsak vikend, ko sem doma oz. se slišim z mamu po telefonu. Sedaj imam že leto in pol resno zvezo, čudovitega fanta, a mu ne zau-pam popolnoma, v podzavesti še vedno ostane vprašanje, kaj pa, če bo isti kot oče?! In mu s tem delam krivico ... Še vedno tavam in se nikakor ne morem najti ... Po tolikšnem času vem le to, da otroci nismo krivi za razmerje med starše-ma, in si zaslužimo normalno življenje! Zato, mame ne odlašajte, pomagajte otrokom, da bodo lahko normalno živeli. Davek za vaš strah in nepogum je previsok in vedno ga plačajo tisti, ki so najmanj krivi - otroci!

Moj mož

Avtor: Anja

Datum: 11-02-02, 21:1

Poročena sem šest let. Imam dva otroka. Trenutno sem še na porodniški. Starejša hči pa bo šla jeseni v šolo. Obračam se na vas, ker bi rada vaše mnenje. V zakonu nam-reč trpim. Mož me psihično in fizično trpinči. V njegovih očeh sem vredna le toliko, da vzgajam otroke in skrbim za gospodinjstvo. Pomoči od njega skorajda nimam. Tudi po cele dneve je večinoma odsoten. Ne stoji mi ob strani, ko je potrebno kaj urediti za otroke (zdravniki ...) Kaj prida mi denarno tudi ne stoji ob strani. Celoten njegov čas pora-bi v večini za službo, kolege, zabavo. Družina je vedno zad-nja. Tudi otroci. Če se jim posveti na dan po pol ure, je že napredek. Je zelo živčno vzkipljiv. To se sedaj pozna že tako, da ne prenese otroškega joka. Včasih tudi zelo histerično odreagira na otrokove muhice in slabo voljo. Moji intere-

si, družabno življenje so prepovedani. Poleg dela drugače še študiram, ampak mi ob študiju čisto nič ne stoji ob strani, kvečjemu mi ga onemogoča. Živiva v hiši pri njegovih starših, kjer tudi ni razumevanja. Tudi od njih nimam nobene pomoči, kaj šele kakšne moralne vzpodbude. Sama sem za vse. Moj mož dobesedno živi svoje življenje, ko pa se pojavi doma, pričakuje, da bom še njega prenašala po rokah kot dojenčka in se mu totalno posvetila. Onemogoča mi tudi stike s kolegicami, ki jih sploh nimam veliko. Tudi moje sorodnike ne mara in govori zelo prosto o njih. Pred drugimi igra popolnega očeta, resnica pa je čisto druga. Psihično me močno zatira. Oblega me z neustreznimi besedami kot so kurba, svinja debela, prasica, gnoj ... Fizično se me v veliki meri loteva z močnimi prijemi in zvijanjem rok, do stiskanja za vrat, tistega tepeža v pravem pomenu besede sem bila deležna le enkrat. V večini ima take prijeme kot sem opisala, zraven pa vpije, sika skozi zobe, me odriva, poriva in vidi se, da mu oblast nad samim seboj popušča. Velikokrat je že stolkel in metal krožnike, telefon, kar mu je prišlo tisti trenutek pod roke. V grožnjah mi govori, kako me bo sekal na koščke, zrezal, kako bo vse pobil, mene in moje in tako dalje. Resnično ostajam brez besed ... Odkrito sem mu povedala že, da ga bom zapustila in da se bom ločila od njega. Da takega trpljenja ne zasluži nihče. Še najmanj pa otroci. Včasih je reagiral tako, da je rekel, naj kar izvolim oditi (sva v hiši njegovih staršev) in naj ga rešim, njega in sebe. Po drugi strani pravi, da me ljubi, da brez mene ne more ... Začel se je izmišljevati in lagati, kaj vse bo povedal, če pride do ločitve na sodišču. Resnično ponižuje me povsod, tistih mirnih dni je zelo malo. Veliko je vsega, rada bi izstopila iz tega začaranega kroga. V sebi sem to že definitivno sklenila. Trenutno si iščem stanovanje. Sem v dokaj težki situaciji, saj gresta z mano dva mala otroka. Redne zaposlitve še nimam. Bojim se, ker je navzven čisto drug človek, le mi doma vemo, česa vsega je sposoben. Je dober govorec in vedno zna povedati in obrniti stvari sebi v prid. Kljub vsemu pa počasi ljudje zunaj le spoznavajo njegovo pravo plat osebnosti, saj se težko zadržuje in včasih brez pomislekov razlaga definicijo ženske in njene naloge. Zanima me, koliko sem zaščitena kot mamica in ženska, če odidem od njega. Bojim se, da v končni fazi ne bi vse te službe verjele meni, ampak njemu. Rada bi čimprej odšla in sebi in otrokom zagotovila predvsem mirno življenje. Brez

živčnosti, vpitja, žaljenja in poniževanja. Pa še nekaj me zanima, imam namreč skrbi, recimo po ločitvi, bodo tudi njemu pripadali obiski otrok. Skrbi me, ker sam ni v stanju otrokom kaj skuhati, pripraviti. Za vse sem skrbela do sedaj sama. Rada bi bila prej prepričana, da bo otrokom nudil tisto naj osnovnejše, če jih bo imel kakšen dan. Kaj lahko storim na tem področju? Ne mislim mu otroke odtujevati, ampak skrbi me zelo za njih. Kaj predlagate na vso situacijo?

Koliko je takih zgodb okoli nas? Koliko je žrtev nasilja, ki se nikoli ne obrnejo po nasvet in pomoč, ali ki to storijo po 20 letih trpljenja? Koliko je otrok, ki jih v primerih družinskega nasilja moramo šteti za ogrožene otroke? Kdo jim lahko oziroma kdo jim je dolžan pomagati?

Družina je socialna skupina, v katero ljudje vstopajo zaradi ljubezni, podpore in varnosti. Žal pa je največja verjetnost, da bo nekdo žrtev telesnega nasilja, ravno v družini. Raziskave kažejo, da je skoraj vsaka peta ženska žrtev nasilja, v vsaki peti družini pa doživljajo nasilje kot problem tudi slovenski osnovnošolci, ki so bili vključeni v raziskavo "Mladina 98".

Zakaj žrtve ne prijavljajo nasilja in ne zapustijo nasilnega partnerja?

Raziskave so pokazale, da je povprečna doba zlorabljanja, preden žrtev zapusti razmerje (če se sploh odloči za to), sedem let. Vzroki za to so številni in se prepletajo (osebnostne značilnosti, psihično stanje, ekonomsko stanje, dinamika razmerja med žrtvijo in nasilnežem, izkušnje žrtve z nasiljem med njenima staršema). Žrtve imajo pogosto občutek nemoči (v njih se utrdi prepričanje, da nimajo vpliva na ravnanje drugih, zato nimajo motivacije za spreminjanje okolja ali konkretne situacije), počutijo se psihično paralizirane, ne vidijo nobenega izhoda. Mislijo, da jim drugi ne bodo pomagali, da jim ne bodo verjeli in da bodo njih krivili za nastale probleme. Občutek odgovornosti za partnerjevo ravnanje izhaja iz tradicionalne delitve vlog v družini med partnerjema, ko naj bi mož skrbel za preživljanje družine v materialnem smislu, ženina naloga pa naj bi bila skrbeti za dobro počutje celotne družine in za urejene in stabilne odnose med člani družine. Pogosto so prisotni pritiski okolice, da mora družina ostati skupaj, ter prepričanje, da je za otroke bolje,

da odraščajo v družini z obema staršema, čeprav je eden od njiju nasilen. Običajno je prisoten tudi strah, kako se bo nasilni partner odzval na prijavo nasilja oz. prenehanje odnosa, kar je posledica partnerjevih groženj, kaj se bo zgodilo ženi in/ali otrokom, če ga bo prijavila ali zapustila. Žrtve je tudi sram in ne želijo, da okoličarje izve, kako partner ravna z njimi, prav tako nočejo na sodišču pojasnjevati ponižujočih podrobnosti iz svojega življenja. Mnoge se bojijo ostati same, zato menijo, da je slabše biti sam, kot pa živeti z nekom, čeprav je nasilen. Nasilneži pogosto izvajajo strog nadzor nad življenjem partnerice (nadzorujejo telefonske klice, pošto, srečanja s prijatelji), zaradi česar se žrtve počutijo izolirano in brez zunanje podpore. Po prenehanju razmerja pa naletijo na številne socialnoekonomske ovire.

Dejstva pa so:

- nasilje se ne konča samo od sebe in se stopnjuje, lahko gre za fizično, psihično, ekonomsko nasilje ali spolno zlorabo,
- nasilje je kršenje temeljnih človekovih pravic in ima lahko elemente prekrška ali kaznivenga dejanja,
- nasilje je izražanje moči in nadzora, za nasilje pa je odgovoren tisti, ki ga izvaja,
- za nasilje ni opravičila.

Vsakdo ima pravico do varnosti in dostojanstva. Država to pravico vsakomur zagotavlja s svojimi organi in institucijami (34. člen Ustave RS), k čemur jo zavezujejo tudi ratificirane mednarodne konvencije. Nasilje je kompleksen pojav, pri njegovem preprečevanju in obravnavanju sodelujejo različni državni organi in institucije (policija, tožilstvo, sodišča, centri za socialno delo, šole, vrtci, varuh človekovih pravic, zdravstveni domovi ...) kot tudi nevladne organizacije, društva, varne hiše, materinski domovi ... Pomembno je, da se znižuje toleranca do nasilja v družbi na splošno, zlasti pa pri ljudeh, ki so poklicno, moralno in etično dolžni odreagirati na zaznano nasilje (strokovni delavci CSD, svetovalne delavke vrtcev in šol, učiteljice, vzgojiteljice, zdravstveni delavci ...). ♦

Helena Vidic Bizjak,
univ. dipl. pravnica

Koordinatorica za obravnavo nasilja
v regiji

Rezultati raziskave o drogah

Nadaljevanje iz prejšnje številke: Rezultati ankete o uporabi dovoljenih in prepovedanih drog

Posebno pozornost smo v raziskavi namenili tudi uporabi/zlorabi **prepovedanih drog**. Na prvo vprašanje v tem sklopu, ali poznajo ljudi, ki uporabljajo (uživajo) prepovedane droge, smo dobili zanimive rezultate. Med vsemi anketiranci jih je kar 59,6 % odgovorilo, da poznajo ljudi, ki uporabljajo (uživajo) prepovedane droge.

Na vprašanje, ali si kdaj sam poskusil **kanabis (marihuano ali hašiš)**, je z »da« odgovorilo **18,8 % (81)** anketirancev.

Pri drugih prepovedanih drogah so odstotki tistih, ki so jih že kdaj poskusili, zelo nizki. »**Ectasy**« je poskusilo 2,8 % anketirancev. **Amfetamine** (»speed«) je poskusilo 1,9 % (8) anketirancev. **Kokain ali »crack«** je poskusilo 0,7 % (3) anketiranci. Heroin je poskusilo 0,5 % (2) anketirancev. **LDS** je poskusilo 1,2 % (5) anketirancev.

Če izločimo povsem nelogične odgovore (npr. da je nekdo poskusil prepovedano drogo pri enem ali dveh letih starosti in podobno), potem je **povprečna starost** pri prvem kanabisu **16,0 let**, povprečne starosti pri prvi uporabi ostalih prepovedanih drog pa so naslednje: »ectasy (16,5), amfetamini (17,0), kokain ali »crack« (16,0), heroin (12,0) in LSD (15,4).

Pogostost uporabe (uživanja) je pri tistih, ki so ali še vedno uporabljajo kanabis, razmeroma nizka, in sicer ga največ anketirancev (17,4%), ki so že večkrat poskusili kanabis, uporablja manj kot enkrat na teden. Kar 60,9 % anketirancev, ki so že kdaj poskusili kanabis, pa ga je zgolj poskusilo. Pri ostalih prepovedanih drogah je pogostost uporabe (uživanja) še mnogo nižja.

Na vprašanje, **kje** uporabljaš prepovedane droge, jih je kar 24,1 % anketirancev, ki so že kdaj poskusili prepovedane droge, odgovorilo, da to počnejo zunaj (na cesti, v parku, na obali ali kje drugje na prostem), 5,1 % pri nekom doma, 3,4 % pa v baru ali gostilni.

Na vprašanje, kako **dojemaš ljudi**, ki so odvisni od prepovedanih drog, jih je kar 59,2 % odgovorilo »kot osebe, ki imajo težave, in jim je potrebno pomagati«, kar govori o tem, da so anketiranci načeloma zelo strpni do odvisnikov oziroma uporabnikov prepovedanih drog nasploh. Ostali odgovori so

zastopani v precej manjšem deležu (npr. kot bolnike - 8,4%, kot normalne 6,0 %, kot kriminalce pa 3,0 % itd.

Bistveno bolj so razdeljeni odgovori na vprašanje, **kje** je po tvojem mnenju najlažje dobiti prepovedano drogo. Največ (32,0 %) anketirancev meni, da je prepovedano drogo najlažje dobiti zunaj (na cesti, v parku ipd.), na dilerjevem (preprodajalčevem) domu (19,3 %), v disku, baru ipd. (13,7 %), šoli (9,7 %) itd.

POUČENOST O DROGAH IN OBLIKE INFORMIRANJA O DROGAH

Na vprašanje, ali meniš, da si dovolj poučen o učinkih in posledicah ter nevarnostih uporabe **dovoljenih drog** (alkohol, tobak, tablete), je kar 81,2 % anketirancev odgovorilo z »da«.

Na vprašanje, ali meniš, da si dovolj poučen o učinkih in posledicah ter nevarnosti uporabe **prepovedanih drog**, je 78 % anketirancev odgovorilo z »da«.

Na vprašanje, v kakšni obliki po njihovem mnenju dobiš največ **informacij** o učinkih in posledicah ter nevarnosti uporabe dovoljenih in prepovedanih drog (možnih je bilo več odgovorov), je 62, 2 % anketirancev menilo, da so to predavanja oz. pogovori v šoli, 43,2 % jih je menilo, da so to spletne strani na internetu, 41,3 % jih je menilo, da so to manjše zgibanke ali brošure z osnovnimi informacijami o drogah, 33,4 % jih je menilo, da so to pogovori s starši, 30,9 % pa jih je menilo, da so to knjige z obširnejšimi informacijami o drogah. Zlasti majhen delež pa je dobil odgovor »javne okrogle mize«.

AKTIVNOSTI, KI NAJ BI ODVRAČALE OD UPORABE DROG

Med aktivnostmi, ki bi mlade lahko odvračale od uporabe drog, anketirancem v njihovem okolju najbolj primanjkuje **športnih aktivnosti in zabav brez drog**.

RESNOST PROBLEMATIKE NA OBMOČJIH OBČINE, KJE PREBIVAJO ANKETIRANCI

Glede uporabe **tobaka** se 25,3 % anketirancem zdi stanje zelo resno, 20,6 %

dokaj resno, 15,6 % srednje resno, 11,3 % manj resno ter 17,5 % popolnoma nič resno. 9,7 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje.

Glede uporabe **alkohola** se 24,7 % anketirancem zdi stanje zelo resno, 20,3 % dokaj resno, 15,6 % srednje resno, 13,1 % manj resno ter 15,6 % popolnoma nič resno. 10,6 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje. Glede zlorabe **tablet** se 11,3 % anketirancem zdi stanje zelo resno, 13, 14 % dokaj resno, 20,9 % srednje resno, 28,1 % manj resno ter 11,9 % popolnoma nič resno, 14,4 % anketirancev ni odgovorilo na vprašanje.

Glede uporabe **kanabisa** se 24,4 % anketirancem zdi stanje zelo resno, 18,1 % dokaj resno, 20,3 % srednje resno, 13,8 % manj resno ter 13,8 % popolnoma nič resno. 12,2 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje. Glede uporabe drugih **prepovedanih drog** se 15,9 % anketirancem zdi stanje zelo resno, 17,8 % dokaj resno, 21,9 % srednje resno, 21,9 % manj resno ter 10,3 % popolnoma nič resno. 12,2 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje.

Na vprašanje, ali bi morale po njihovem mnenju pristojne organizacije in ustanove v občinah narediti več za **unifriranost mladih** o učinkih in posledicah ter nevarnostih uporabe dovoljenih in prepovedanih drog, je kar 72,2 % anketirancev odgovorilo z »da«, le 25,6 % pa z »ne«. 2,2 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje. Na vprašanje, ali bi morali po njihovem mnenju v občinah ustanoviti različne **programe** pomoči, svetovanja in informiranja za uporabnike (uživalce) in odvisnike od dovoljenih in prepovedanih drog, jih je 66,9 % odgovorilo z »da«, 30,9 % pa z »ne«. 2,2 % anketirancev ni odgovorilo na to vprašanje.

Na vprašanje, **katero** programe pomoči v občinah najbolj pogrešajo (možnih je bilo več odgovorov), jih je 45,9 % odgovorilo, da so to preventivni programi. Ostali programi (kot so zdravljenje odvisnosti, zmanjševanje tveganj in škode zaradi rabe drog ter programi socialne obravnave in rehabilitacija odvisnikov) pa so po mnenju anketirancev nekoliko manj potrebni v občini, v katerih prebivajo. ♦

Alkohol naš vsakdanji

Že mesec dni lahko marsikje zagledate plakat z belim zvončkom na temni podlagi, ki predstavlja pomlad in novo življenje. Zvonček je simbol pobude Slovenske karitas, ki nam je za letošnjo postno akcijo svetoval, da preživimo 40 dni brez alkohola v znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi bolezni, ki so posledica alkohola, zaradi nesreč na cestah in zaradi nasilja v družinah. Glavni namen tega predloga je bil seznaniti širšo javnost s tragičnimi posledicami prekomernega uživanja alkohola in prispevati k preoblikovanju kulture pitja.

Marta Šuštar

V Sloveniji je vsaj 170.000 zasvojenih z alkoholom. To pomeni, da se s problemi alkoholizma, tako ali drugače, srečuje vsaka četrta družina. Odvisnost od alkohola ne pride kar čez noč, a po nekaj letih pивske prakse je pot nazaj zelo težka. Največ oseb odvisnih od alkohola je ravno v letih, ko bi morali biti najbolj produktivni, na višku svojih moči med 25. in 35. letom. Najhujše posledice so nasilje nad partnerjem in otroki, razbite družine, nesposobnost za delo in duševna ranjenost otrok. Na cestah je po podatkih Sveta za preventivo v cestnem prometu v zadnjih petnajstih letih umrlo 1777 lju-

di in bilo povzročenih za 240 milijard tolarjev družbene škode. Vsako tretjo nesrečo s smrtnim izidom je povzročil voznik pod vplivom alkohola. Inštitut za varovanje zdravja navaja, da je bilo v letu 2003 zaradi zastrupitev z alkoholom in z njimi povezanih bolezni sprejeto v bolnišnice 3.995 oseb, kar je povzročilo 1.980 začasnih odsotnosti z dela, ki so v povprečju trajale 43 delovnih dni. Zaradi bolezni, ki so posledica alkohola, je v tem letu umrlo 608 ljudi. Najpogostejša vzroka smrti sta alkoholna ciroza jeter in samomor. Vse to ni le statistika. To so ljudje: očetje, matere, otroci, sodelavci, sosede...

V svoji dolgoletni poklicni praksi sem imela večkrat priložnost slišati pretresljivi-

ve izpovedi ter spremljati in občutiti stisko in trpljenje otrok zaradi alkoholizma v njihovih družinah.

Vsi se po malem zavedamo, kakšne hude posledice ima prekomerno pitje. Nekaj je potrebno storiti, toda kaj? Prvi in najpomembnejši korak je osebna odločitev.

Pred leti sem bila na slovesnosti ob odprtju novega obrata Sava - Tires v Kranju. Po slovesnosti je bila zakuska z vrhunsko postrežbo, a niti kapljice alkohola. Podjetje je menda ameriško. Sem daleč od tega, da bi poveljevala Ameriko, ker sem z dušo in srcem Slovenka, a kdaj bomo Slovenci toliko osveščeni, da bomo zmogli narediti kakšno slovesnost tudi brez alkohola.

Rezultati raziskave, ki je bila na pobudo LAS Dobropolje narejena v letu 2005 kažejo, da je tudi v naši občini daleč najbolj razširjena droga alkohol. Kar 60% mladih od 413 anketiranih je mnenja, da je stanje glede uporabe alkohola resno do zelo resno. Mladi se tega torej zavedajo. Kaj pa mi odrasli? Kakšen zgled jim dajemo? ♦

Mladinsko društvo Dobropolje

Živijo!

Pozdravljeni spet med mladinskimi stranmi, kjer vam vsak mesec sporočamo, kaj se odvija med nami. Preberite si in se naslednjič odpravite z nami ...

Prijateljstvo je vzvišeno, iz njega odseva moč človeštva; ljubezen je lepa, v njej je poveljčan mir človeštva.

Ehrenburg

MDD VAS IZZIVA!

9. MDD IZZIV – plezanje

Neke sončnega dne, ko je bil pri nas še sneg, natančneje v nedeljo, 19. 3. 2006, se nas je 15 zagnanih MDD-jevcev odpravilo na dolgo pot proti s soncem obsijani Vipavi. Ko smo tako končno mimo vseh ovir (cestninskih postaj) prispeli na cilj, smo se na moč razveselili štirih navdušenih Vipavcev, ki so nas popeljali v svet visokih skalnatih sten, kjer smo se dobresedno spoprijeli z njimi (s stenami)

in to prav vsi. Tudi tisti, kateri so do zadnjega trenutka zatrjevali, da kaj takega pa že ne bodo storili. Tako smo v prijetnem vzdušju in ob prečudovitem razgledu na sončno Vipavsko dolino zaplezali pozno v popoldan in nato lačni zavili v picerijo, kjer smo z užitkom pojedli, kar so nam prinesli. Na koncu smo vsi z nasmehi na obrazih (in polnimi želodci) odšli vsak na svoj dom.

Velike zasluge za tako lepo doživetje imajo članici in člana MO PD Vipava, brez katerih najbrž ne bi mogli izvesti kaj takega, zato se jim kar najlepše zahvalju-

jemo. To je bil eden najboljših izzivov, če ne najboljši. Če ne verjamete, si preberite naslednje vtise in verjeli boste:

»MDD ima veliko prepričevalno moč. Preizkušeno!« *Irena*

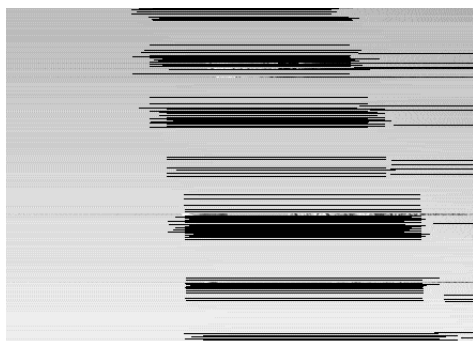
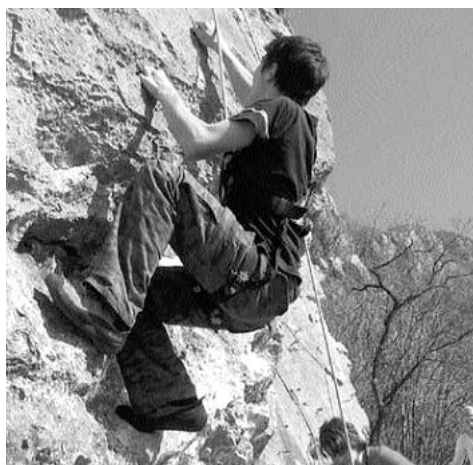
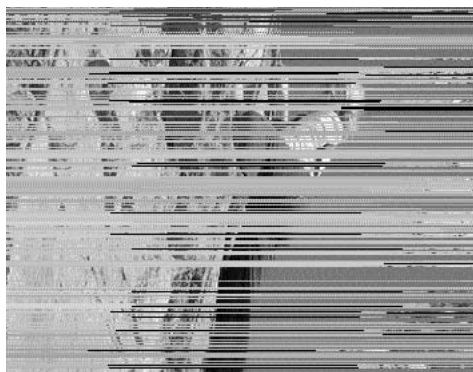
»Vzdušje enkratno, stena super. Drug dan AU.« *Tanja*

»Zlo fajn dan, lepa dekleta in nevarne stene so nas popeljali v ta izziv, ki smo ga preživeli.« *by D3CO*

»Zanimivo, definitivno za ponoviti, več udeležencev!« *anonimno*

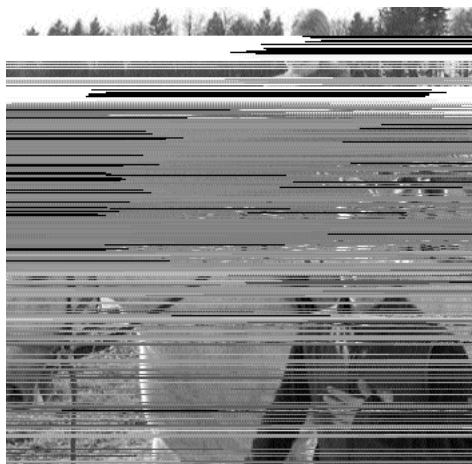
»Čeprav sem zatrdno sklenila, da ne bom plezala, sem nad tem postala totalno navdušena. (To nedeljo imam čas ... a gremo? ☺).« *Alenka*

»Zlo, zlo, zlo v redu ... vzdušje cool, plezanje zakon, to mormo nujno še kdaj izvest. Ej blo je res super. Prečudovito, le naslednji dan porazen zaradi bolečin v rokah.« *Lucija*

10. MDD IZZIV-jahanje

Nedelja, 9. april, je bil čas za 10. izziv MDD. Tokrat je bilo na sporedu več kot zanimivo in užitek polno jahanje konj. Da je bila dogodivščina zelo interesantna, se je pokazalo tudi pri številni udeležbi. Polni upov in pričakovanj smo se odpravili tokrat v Šentvid pri Stični. Najprej smo izvedeli, kakšna je priprava konja na jahanje, potem pa smo se drug za drugim, eni manj drugi bolj pogumno, podali na dokaj živahno kobilu. Načeloma z jahanjem nismo imeli problemov, le nekateri so imeli nekaj težavic z belo kobilu. Medtem ko so nekateri jahali, pa smo se ostali ravno tako zabavali. Bodisi s kartami ali pa preprosto s kartami. Nekaj pa nas je lovilo na svoj obraz prve sončne žarke. Smeha in dobre volje je bilo več kot dovolj. Naše pozornosti pa niso bili de-

ležni samo konji, ampak tudi pes Maksi. Čas je kot vedno prehitro minil. Naše želje so se izpolnile in tako smo vsak na svoj način zapečatili nove izkušnje nepozabnih trenutkov.

POZDRAV POMLADI

V Mladinskem društvu Dobropolje se je ustanovila nova sekcija SOS (skupina za organiziranje v Sionu; Sion je mladinski center), ki je organizirala Pozdrav pomladi, ta prireditev je potekala v soboto, 25. 03. 2006, po koncu mladinskega verouka.

Prireditev se je začela s krajšim uvodom in spomladansko pesmico, potem pa so se pričele igrice. Med igrami pa je bil seveda zaigran tudi skeč, pri katerem so bile dejavne tudi naše obrazne in trebušne mišice (smeh ☺). Na koncu zabavne-

ga programa smo poslušali še spomladansko zgodbo, ki jo je spremljala tiha mirna glasba v ozadju.

Potem smo se le še malo posladkali s čokolado ter pecivom, in se zavrteli na plesišču.

Več informacij o dogajanju v mladinskem centru in naslednjih prireditvah SOS, najdeš na strani: www.zelnik.net.

KOLESARJENJE

Na eno izmed prvih lepih sončnih nedelj, 2. aprila, se je zbrala skupina zagnanih fantov in deklet na mladinskem kolesarjenju. Okoli pol tretje ure smo »štartali« izpred mladinskega središča in prav veselje je bilo videti kakšno prometno zaporo smo predstavljali na cesti, nekaj prvih minut vožnje, pa vendar smo se kmalu zaradi različne kondicije porazdelili v več manjših skupinic, v katerih so potekale svobodne debate. Ker pa na začetku kolesarjenja še nismo imeli nobene ideje o cilju našega kolesarjenja so bili na poti upoštevani predlogi udeležencev, tako da smo se soglasno odločili za Karlovico. Med potjo so nastale številne fotografije in marsikaj je bilo povedanega, zato se kolesarjenj ob nedeljah udeleži tudi ti, več o tem lahko izveš na mladinski strani www.zelnik.net, ali pa če pokličeš na številko 041 359 488 (Peter Ž.)

Čistilna akcija v Hočevju

Zapisal: Marko Perhaj

Že več let zapored in tako tudi letos smo se Hočevjarji v velikem številu zbrali na čistilni akciji, ki je potekala v soboto, 08. 04. 2006. Zbrali smo se pred gasilskim domom ob 8. uri in se razdelili na skupine, nato pa pričeli z pobiranjem odpadkov, predvsem ob regionalni cesti Zdenska vas - Krka ter ob gozdni cesti proti Jauham. Kar težko verjamemo, da se kljub vsakoletnemu čiščenju lahko nabere toliko različnih odpadkov. Pločevinke in plastenke, vrečke vseh vrst in še mnogo drugega smo pobrali ob regionalni. In če je bil prvi vtis, da največjo svinjarijo pustijo za seboj šoferji oziroma popotniki, ki se vozijo skozi naše kraje, pa se ob cesti, ki vodi v Jauhe, vedno znova prepričamo o nasprotnem. Stari gospodinjski aparati, stare kante od olja in goriva, avtomobilska platišča, sodi, stiroporji in folija, mrhovina oziroma ostanki domačega klanja, celega pujsa, in celo kartonska embalaža. Več kot dva voza zbranih odpadkov na istem območju, kjer je bilo lani vse počiščeno. Vse to govori o ekološki zavesti nekaterih občanov.

Lansko leto zapisane besede:

»Vse to pa se dogaja v času, ko imamo poleg vseh kontejnerjev za smeti po vaseh tudi zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov in odvoz kosovnih odpadkov. Mislim, da bi bilo prav zanimivo, če bi odpadke vrnili lastnikom na dvorišča ali pa na njihove urejene zelenice, saj bi se za nekatere odpadke dalo ugotoviti od kje izhajajo, glede na vrsto le teh in na podlagi očitvidcev.« očitno niso obrodile sadov, saj se vsako leto srečamo z enakimi problemi in prava škoda je, da se je smetišče na Plani saniralo, saj morajo sedaj »ubogi« krajanji voziti smeti precej dlje proti Jauham.

Zahvala gre vsem, ki so v akciji sodelovali. Pred vsem naši mladini, ki se akcije udeleži vsako leto, veteranom PGD Hočevje, gobarskemu društvu ŠTOROVKE Hočevje, ki so akcijo pripravili, ter gostilni PRI NACETU, ki je poskrbela za okrepčilo, kakor tudi vsem tistim, ki vsakodnevno skrbijo za čisto okolje. Tudi zaradi teh ljudi je vas in okolica videti še lepša.

IN ŠE ENKRAT:

VSE, predvsem pa tistih nekaj neosveščenih in egoističnih krajanov, ki tako radi odmetavate svojo pacarkijo povsod, kjer je le mogoče, samo v kontejnerje ne, pa POZIVAM, da si za odvoz takih in drugačnih smeti prihranite čas in gorivo tako, da jih odložite v zabojnike v vasi, ali pa počakate na kosovni odvoz (dvakrat letno). Vsekakor vam je to bližje, kot pa cesta v Jauhe ali ostale gozdne poti, pa še lepo naravo bomo imeli vsi skupaj.

Letovanje otrok v letu 2006

Rdeči križ Grosuplje bo letos organiziral desetdnevno zdravstveno letovanje otrok za področje občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v Mladinskem zdravilišču Debeli rtič.

Letovanje bo v času od 10. julija do 20. julija 2006.

Starši iz Občine Dobropolje, ki želijo poslati svojega otroka na letovanje, morajo lastnoročno izpolniti prijavnico, ki jo bo otrok lahko dobil v času od 03.05. do 09.05.2006 v tajništvu šole ali svetovalni službi.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj učenci vrnejo v tajništvo oz. svetovalni službi najpozneje do 09.05.2006.

Število otrok, ki bodo lahko letovali je omejeno. Prednost bodo imeli otroci, ki pogostejše obolevajo ali izhajajo iz socialno ogroženih družin.

Ekonomsko ceno letovanja bomo krili iz sredstev, ki jih v ta namen dobimo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije - OE Ljubljana in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo krili starši. Ker so priprave na letovanje še v teku, bo znesek prispevka staršev napisan na prijavnici za letovanje.

Otroci, ki jim bo odobreno letovanje, bodo na dom prejeli položnico o doplačilu v času od 12.06. do 16.06.2006.

Otroci, ki v tem času ne bodo prejeli položnice na dom, letovanja ni odobreno.

Razpis za voditelje in pedagoškega vodjo na letovanju 2006

OZ RK Grosuplje organizira desetdnevno letovanje na Debelem rtiču v času od 10.07. do 20.07.2006. Za voditelje otrok in pedagoškega vodjo vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete, višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naslov: RKS Območno združenje RK Grosuplje, Taborska 6, 1290 Grosuplje.

Prijave sprejemamo do 09. junija 2006.

Izbrane kandidate bomo povabili na razgovor do 23. junija 2006. Tisti ki ne bodo izbrani, na razgovor ne bodo vabljeni.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Materinski dan na naših šolah in v vrtcu

Mihaela Steklasa

Materinski dan so tudi letos popestrili s prireditvami v vrtcu in na vseh šolah, tako na matični šoli na Vidmu, kot na podružničnih šolah v Strugah, Kompoljah in Ponikvah. Povsod so pripravili mamam prijazen sprejem, jim podarili darila, pripravili razstave in jim polepšali prihajajoči materinski dan z izbranim programom. Velik obisk, ganjenost in navdušenje staršev ob nastopu svojih otrok je bilo plačilo za nemajhen trud, ki so ga vložili učitelji, mentorji in otroci v pripravo programa.

Čestitkam za materinskim dan se je z drobno pozornostjo pridružila tudi občina, ki je vsem obiskovalkam podarila nagelj.

V PONIKVAH so učenci pod vodstvom svojih učiteljev in mentorjev pripravili lepo prireditev, ki je opravičeno navdušila starše in invalide v dvorani Prizma. Učenci so se uspešno preizkusili v plesu, petju, igranju in svoje znanje oblikovali v zaokrožen nastop v zahvalo svojim mamam. Začetnemu nastopu šolskega pevskega zbora pod vodstvom Tine Vahčič je sledil ples skupine »Ovčke« z modernim skupinskim plesom, s katerim so prireditev tudi zaključili. Da pa enako dobro obvladajo tudi folklorni ples, so učenci folklornega krožka dokazali s spletom Zajčki so skakali. V igrici pa so prikazali, kako se v času računalniških igrice otroci še vedno radi vrnejo k igračam. K vedremu razpoloženju je prispeval tudi Aleš Gačnik z igranjem harmonike.

Tudi v **STRUGAH** se je z več pesmimi predstavil šolski pevski zbor, Blaž in Nejc pa sta z igranjem harmonike poskrbela še za vedrejšje razpoloženje. Povabilu k sodelovanju so se tudi tokrat odzvali pevci moškega pevskega zbora, ki so za svoj nastop izbrali narodni pesmi »Veselemu otroku« in »Mal čez izaro«. Učenci pa so se skupaj s svojimi mentoricami odločili, da bodo poleg recitalov svoje starše zabavali predvsem z igrkami. Učenci prvih štirih razredov so v svoji igrici prikazali, kako je po dolgem iskanju in srečanju z živalmi zajček vendarle našel svojo mamico. Učenci petega razreda so se staršem predstavili z igrico Čepica sreče. Največ smeha pa je bil deležen skeč dramskega krožka predmetne stopnje »Mati, jaz sem ranjen«.

V KOMPOLJAH je pomladno razpoloženje že na začetku pričarala z igranjem harmonike ena od učenek. K razmišljanju ob prazniku in o mamah, ki bdijo nad svojimi otroki kot angeli varuhi, je obiskovalce spodbudila vodja šole Jelka Samec. Najboljšim mamam na celem svetu so se z recitacijami in plesom

na pristrčen način zahvalili otroci iz vrtca. Učenci pa so v svojih pripovedih izbirali kar najlepše besede za svoje mame. Najbolj pa so starše navdušili z igrico Presenečenje, v kateri so iskali recept pri kuharici za nekaj sladkega za svojo mamico. Igrico so razširili in spretno oblikovali v splet petja in igranja.

Na VIDMU so učenci hvaležnost svojim mamicam izrazili s pestro izbiro glasbenih, pripovednih, igralskih in plesnih točk. Marsikatera mamica je bila ganjena, ko je slišala iz ust svojega otroka razmišljanje o mamicah in o družini, ali celo pripoved o njej sami. In prijetno presenečena, ko je njen otrok pogumno odigral svojo vlogo v igrinah ali plesno-glasbenih dramtizacijah o črnem mucu, o zvončku in petelinčkih, o medvedku, ki ni hotel jesti, o dinozavru, ki je pomagal otrokom čistiti naravo ... Največ pa se jih je svojim staršem predstavilo v vlogi pevcev v obeh otroških pevskih zborih pod vodstvom Martine Prhaj in Tine Vahčič. Učenci, ki obiskujejo folklorni krožek, pa so ob spremljavi harmonike zaplesali splet plesov »Mlad pastirček«. Da so se starši razšli kar najbolj dobre volje, pa so za konec poskrbeli še člani ansambla Parižani.

Projekt vrtca Ringaraja o zobotrebčarstvu

Ena prioriteten nalog, ki so si jo zastavili v vrtcu Ringaraja, je vzgoja do spoštovanja in ohranjanja ljudskega izročila. V prejšnjih letih so pripravljali različne dejavnosti v okviru projekta »Živimo z ljudskim izročilom«, za letošnji projekt pa so izbrali temo o izdelovanju zobotrebcev.

V programu je nastopil vrtčevski pevski zbor pod vodstvom Darje Erčulj, na violinskih citrah jih je spremljala Veronika Zajec.

Mihaela Steklasa

Da so otroci temeljito spoznali vse faze pri izdelovanju zobotrebcev, je bilo potrebno poiskati različne vire, pri čemer so jim bili v največjo pomoč njihovi stari starši. Ob koncu raziskave so izdali tudi brošuro, v kateri so opisane pripovedi staršev in starih staršev o zobotrebčarstvu v Dobropolju. V njej so objavljene tudi fotografije iz delavnic, v katerih so stari

starši svojim vnukom prikazovali nekdanj precej donosno in razširjeno domačo obrt.

Otroci so se v delavnicah zelo zabavali, saj so jim posamezni elementi v procesu izdelave zobotrebcev nudili ogromno možnosti za igro. Vzgojiteljice so se potrudile, da so igro osmislili in jo vodili k razvijanju matematičnih predstav, gibalnih aktivnosti in motorike. V delavnici so ob pomoči staršev in starih

Razstavo je predstavila Marija Žnidaršič.

staršev nastajale prave male mojstrovine iz zobotrebcev in drugih elementov. Vse domiselne izdelke in izdelovanje zobotrebcev v vseh fazah, od priprav do končnega izdelka, je bilo videti na zaključni razstavi v prostorih občine 21. marca. Ogled razstave, ki so jo pripravili skupaj s Turističnim društvom Dobropolje, so pospremili s krajšim programom, ki je bil izpolnjen s petjem najmlajšega pevskega zbora pod vodstvom Darje Erčulj in z igranjem Veronike Zajec na violinskih citrah. Med petjem, ki je tudi sicer spremljalo izdelovanje zobotrebcev po domovih, je potek projekta predstavila vodja vrtca Marija Žnidaršič. V čase, ko so se Dobropoljci množično ukvarjali s to

Jože Zrnc je pripovedoval, kako so včasih izdelovali zobotrebece.

domačo obrtjo, je obiskovalce razstave popeljal predsednik uprave Kmetijske zadruge Dobropolje Jože Zrnc. Kmetijska zadruga, ki prav letos praznuje 110-letnico obstoja, je namreč

skrbela za odkup zobotrebcev. Svojo pripoved je gost podkrepil z lastnimi izkušnjami ter številnimi podatki in zanimivostmi.

Ob ogledu razstave so se obiskovalci lahko tudi posladkali s sladkimi žogicami, ki so jih pomagali delati otroci in pri katerih so prav tako dobro služili zobotrebeci. ♦

Razstava je bila precej obiskana

Na reviji šolskih gledaliških skupin sta se iz dobrepoljske šole predstavili dve skupini

23. marca je JSKD Ivančna Gorica v Kulturnem domu v Grosupljem tudi letos organizirala revijo šolskih gledaliških skupin. Letos sta dobrepoljsko šolo zastopali dve skupini.

Dramska skupina »Navihančki« je zaigrala igrico »Nočemo biti dinozavri«.

Mihaela Steklasa

»Navihančki«, ki so jo sestavljali učenci petega razreda devetletke, so v režiji Majde Blatnik in Valerije Tkalčič ter v kostumih Mateje Lohkar in ob sceni Svetlane Rodič Jakimovske zaigrali igrico Bine Š. Žmavc z naslovom »Nočemo biti di-

nozavri«. Tema igrice je obravnavala pereč problem varovanja okolja. Otroci so spoznali, kaj se lahko zgodi z naravo, če smo ljudje do nje brezbrizni. V igrici otroci rešijo gozd in živali, pri tem pa jim pomaga čisto pravi dinozaver. Skupina je z izbiro aktualne teme z vzgojno poanto, jasno dikcijo ter sproščeno in dobro igro nastopajočih, vizualnimi in tehničnimi učinki pritegnila pozornost gledalcev, de-

Učenci iz 7.a razreda so zaigrali igrico »Napoj«.

ležna pa je bila tudi pohvale strokovne ocenjevalke.

Učenci 7.a razreda pa so pod vodstvom mentorice Eme Sevšek in scenaristke Svetlane Rodič Jakimovske uprizorili najstniško fantastično igro »Napoj«, katere vsebina je bila vzeta iz šolskih klopi. Mojca je nesrečno zaljubljena v sošolca Roka, vendar pa je on sploh ne opazi. Ko Mojca o tem potoži svoji sestri Maji, se ta odloči, da bo naredila napoj ljubezni. Žal se nadaljevanje ne odvija tako, kot si je predstavljala Mojca. Kljub temu pa se ljubezenska zgodba med sošolcema srečno konča. Mladostna tematika, opremljena z moderno glasbo in sproščnim najstniškim slengom je bila še posebno všeč mladim gledalcem. In kdo bi lahko uganil, da je igro napisala in režirala učenka 7.a razreda Daša Vodičar, zaigrali pa so jo njeni sošolci in sošolke. Zares pohvalno in pogumno. ♦

Območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov

Matej Kalan

V torek, 28. marca 2006, je bila organizirana območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov. Zaradi velikega števila prijavljenih pevskih zborov so prireditelji organizirali na dveh prizorščih: v Šentvidu pri Stični in v Osnovni šoli Brinje, kjer so sodelovali zbori VV Kekec iz Grosuplje, dva zbora iz OŠ Brinje ter štirje zbori iz Dobrepolja.

Zaradi manjših težav s prevozom so dobrepoljski zbori zamudili na vajo, zato so bili na reviji manj uspešni, kot smo sicer vajeni pri naših zbora. Pohvaljen je bil otroški pevski zbor Škratki z zborovodkinjo Martino Prhaj, ki se je predstavil z naslednjimi pesmimi: Tika-taka Janeza Bitenca, Trije petelinčki Cirila Preglja in

Zvonček Jožka Kovačiča.

Tudi otroški pevski zbor Ringaraja iz vrtca z zborovodkinjo Darjo Erčulj je solidno nastopil. Zapeli so 3 pesmi: ljudsko Lepo je pomlad na svet, Miška Albina Weingerla ter Prvič v šolo Janeza Bitenca.

Otroški pevski zbor Zvončki se je z zborovodkinjo Tino Vahčič predstavil s tremi pesmimi: Hvalnica naravi Ludvika van Beethovna, Faloti Veseljaki Naceta Duha ter Veseleli Tobogan Rudija Pančurja.

Mladinski pevski zbor Mlade sanje z zborovodkinjo Tino Vahčič je zapel naslednje pesmi: Ej, topla pomlad Jožeta Leskovarja, Pojte, pojte drobne ptice Franceta Cigana ter Sing, sing Jerrya Estes. Pohvaliti moram še odlično spremljavo študentke glasbe Ano Erčulj. ♦

Nacionalna televizija v Dobropolju

V nedeljo, 9. aprila, sva nastopili v oddaji SPET DOMA, rubriki Bitka s časom. Ker je bilo to na cvetno nedeljo, je bila najina naloga povezana s to tematiko. Narediti sva morali butaro velikanko, tega pa gotovo ne bi mogle narediti brez izdatne pomoči dobrih Dobrepoljcev, ki so (ste) se potrudili in prišli pred občinsko stavbo, prinesli potrebne stvari in pomagali pri izdelavi.

Čutiva dolžnost, da se vsem, ki sta nama priskočili na pomoč, iz srca zahvaliva. Tudi snemalna ekipa je potrdila, da na redko katerem delu Slovenije naletijo na tako slogo in pomoč sokrajanov. Naj bo to še naprej naša značilnost.

NAJLEPŠA HVALA ZA POMOČ.

Andreja in Vida

POPRAVEK

V prejšnji številki nam je v prispevku ZAHVALA?! (Križmanovi) na strani 27 ponagajal tiskarski škrat.

Napačno: »...bi se s tega mesta radi zahvalili vsem, ki so kar koli pomagali in sodelovali, ... » Pravilno: **...bi se s tega mesta radi zahvalili Vsem, ki so karkoli pripomogli in sodelovali, da so pri naši garaži razbili propust, v katerega je cestna voda tekla od leta 1946.**«

Napačno: »Kočevska občina je poslala dvakrat cestarje in ves propadajoči material ... » Pravilno: **»Kočevska občina je poslala dvakrat cestarje in ves pripadajoči material za ponovno izgradnjo tega propusta.**«

Napačno: »Priključek v vas Četež mimo našega poslopja in hiše pa najmanj desetkrat razbili in še in še ... tudi na uradno povelja pristojnih. Zgradili pa, kot je stanje na istem mestu » Pravilno: **»Priključek v vas Četež mimo našega poslopja in hiše pa najmanj desetkrat razbili in še in še ..., tudi na uradno povelje pristojnih. Zgradili pa kot je stanje na licu mesta.**«

Za napake se opravičujemo.

Odbojcarski turnir mešanih ekip

Bojan Novak

V nedeljo, 19.3.2006, je Športno društvo Dobropolje organiziralo že tradicionalni turnir mešanih ekip v odbojki. Turnir je potekal v šolski telovadnici na Vidmu. Da je odbojka v vzponu, vsaj kar se popularizacije tiče, priča dejstvo, da se je turnirja udeležilo rekordnih 11 ekip iz Dobropolja, Grosupljega, Višnje Gore ter Šentvida. Vsaka ekipa je imela naenkrat na igrišču tri ženske in tri moške. Najprej so se med seboj pomerile tri osnovnošolske ekipe, in sicer se je vsaka ekipa pomerila z vsako.

Po končani razglasitvi najboljših osnovnošolcev smo na vrsto prišli malo starejši. Ekipa so bile razporejene v dve skupini po 4, iz vsake skupine pa sta se v polfinale uvrstili dve ekipi. Po hudem boju se je skupne zmage veselila ekipa ŠD Dobropolje.

Da so bile ekipe zelo izenačene, potrjujejo naslednji rezultati:

POLFINALE

ŠD DOBPOLJE: POMARANČE 15:13, 15:14

ASI: S'RUTKI 11:15, 15:7 (zaradi več doseženih točk se je v finale uvrstila ekipa ASI)

FINALE:

ŠD DOBPOLJE: ASI 14:15, 15:13

KONČNI VRSTNI RED:

1. ŠD DOBPOLJE
2. ASI
3. S'RUTKI
4. POMARANČE
- 5-6. HRABRI MIŠEK, VIŠNJE GORSKA DEKLETA
- 7-8. CUNAMI, DREAM TEAM

KONČNI VRSTNI RED OSNOVNOŠOLSKIH EKIP:

1. KOMA 35
2. SUŠIJI
3. ŽELVE

Vsako leto pa turnirja ne bi mogli tako dobro izpeljati, če nam ob strani ne bi stal naš sponzor Pekarna Blatnik, ki poskrbi za polne želodce tekmovalcev. Ob tej priložnosti se jim najlepše zahvaljujemo.

Zmagovalna ekipa
ŠD Dobropolje

Skupinska ekipa treh prvouvrščenih ekip

Zahvala!

Lunder Beti iz Predstrug se zahvaljujem za pomoč pri nakupu dvizne ploščadi, ki mi omogoča več mobilnosti, samostojnosti in kar je najbolj pomembno, stopnice zame niso več nepremagljive.

Hvala Vam g. župnik, ker ste tako lepo napisali v Oznani o meni in mojih božičnih voščilnicah. Hvala g. Kostanjšku, ga. Fani Kralj in Metki Tegel za prodajo voščilnic in vsem, ki ste jih kupili in mi na ta način pomagali.

Hvala tudi vsem Vam za denarno pomoč, ki ste mi jo namenili:

Mix Ponikve
Škofijski Karitas, Lj.
Društvo distrofikov
DPŽ Ivančna gorica
Pekarna Pečjak
Mercator
Zalka in Pavle Lunder, Lj.
Zrnc Ivanka, Zdenska vas
Erčulj Janez, Videm
Družina Samec, Predstruge
Pavla Hočevan, Struge
Fani Pugelj, Struge
Marija Žnidaršič, Zagorica
Fabjan Jožica, Predstruge
Nose Janez, Predstruge

Na koncu pa se zahvaljujem tudi mojim domačim in Juretu, za vsakodnevno pomoč, skrb in ljubezen, kar je zame neprecenljivo!

Beti Lunder

KINOPROGRAM ZA
MAJ 2006

KINO »DOBREPOLJE« VIDEM 34

DOLBY - DIGITAL ZVOK

PETEK, 5. MAJ, OB 20.30

ameriška uspešnica - kriminalka

PINK PANTER

KRATKA OZNAKA: Umor slavnega nogometnega trenerja in kraja njegovega neprecenljivega diamanta zahtevata najboljšega francoskega detektiva. Na žalost je na voljo le nerodni in čudaški Jacques Clouseau (Steve Martin - Količinski popust, Frka v bajti), ki med preiskavami za sabo pusti še več razdejanja, zato mu mora na pomoč priskočiti zadržani policist Ponton (Jean Reno - Ronin, Leon), vse sledi pa sprva vodijo do trenerjeve privlačne žene (Beyoncé Knowles). DOLŽINA: 92 MINUT.

NEDELJA, 7. MAJ, OB 15. uri in 20.30

ameriška uspešnica - srhljivka

BREZ POVRATKA 3

KRATKA OZNAKA: Skupina najstnikov obično zabavišni park, toda izlet se s strašljivim iztirjenjem vlakca smrti konča tragično. Kruti smrti se uspe izogniti Wendy (Mary Elizabeth Winstead - Krog 2, Sky High: Šola za junake) in nekaj njenih prijateljev, saj tik pred usodno vožnjo doživi vizijo, kaj se bo zgodilo. Toda starka s koso je odločena dokončati svoj črni seznam in preživeli se kmalu znajdejo v grozljivi tekmi s smrtjo, ki jim na vsakem koraku diha za ovratnik. DOLŽINA 92 minut.

Ledena doba 2

PETEK, 12. MAJ, OB 20.30

ameriška uspešnica - družinski film

8 UJETIH

KRATKA OZNAKA: Nepričakovana nesreča in nenaden prihod hladnega vremena prekineta antarktično odpravo pod vodstvom avanturističnega Jerryja (Paul Walker - Časovna past, Prehitri in predrzni). Ker v reševalnem helikopterju ni dovolj prostora za njegove vlečne pse, jih je prisiljen pustiti v hladni pustinji, kjer morajo 6 mesecev kljubovati smrtonosnemu mrazu, lakoti, divjim sneženim metežem in krvoločnim plenilcem. DOLŽINA: 120 MINUT.

NEDELJA, 14. MAJ, OB 15. uri in 20.30

ameriška uspešnica - akcijski triler

POŽARNI ZID

KRATKA OZNAKA: Jack Stanfeld (Harrison Ford) je vse svoje življenje posvetil ustvarjanju najvarnejšega bančnega računalniškega sistema. Toda zločinci pod vodstvom neusmiljenega Coxa (Paul Bettany) ugrabijo njegovo družino in ga prisilijo, da vdre v bančni sistem in jim nakaže 100 milijonov dolarjev. Sodelavcem njegova dejanja postanejo sumljiva, zato mora sam obračunati s kriminalci in rešiti družino. DOLŽINA 100 minut.

PETEK, 19. MAJ, OB 17. uri

ameriška uspešnica - otroški film

LEDENA DOBA 2

KRATKA OZNAKA: Čemerni mamut Manfred, zgovorni lenivec Sid in pretkani sabljasti tiger Diego se vračajo na velika platna, kjer jim preglavice znova del led oziroma njegovo taljenje. Ledena doba se namreč bliža koncu in dolini grozi velika poplava, zato morajo trije prijatelji pred nevarnostjo posvariti ostale prebivalce. Film je sinhroniziran v slovenščino. DOLŽINA: 121 MINUT

NEDELJA, 21. MAJ, OB 15. uri in 20.30

ameriška uspešnica - komedija

FILM DA TE KAP 4

KRATKA OZNAKA: Cindy živi v hiši, kjer vlada strašno Prekletstvo, njen fant Ray pa se znajde sredi Vojne svetov, ko zlobni Tri-Podi z uničevalnimi valovi glasbe napadejo Zemljo. Cindy in njena prijateljica Brenda se skušata skriti v srhljivo Vas ob gozdu, Raya pa Tri-Podi ujamejo in posadijo v mučilnico, od koder se lahko reši, če si (od)žaga nogo. DOLŽINA: 95 MINUT

PETEK, 26. MAJ, OB 20.30

ameriška uspešnica - komedija

HIŠA DEBELE MAME 2

KRATKA OZNAKA: Agent FBI Malcolm (Martin Lawrence - Podli fantje, Državna varnost) si mora zopet nadeti preobleko čudaške debele mame, da lahko kot otroška varuška vohuni za programerjem, ki naj bi ustvarjal nevarne računalniške viruse. Toda delo mu dodobra otežijo trije mali nagajivci, za katere mora skrbeti, za podobno velik izziv pa se izkažejo tudi številna hišna opravila. DOLŽINA: 99 MINUT

NEDELJA, 28. MAJ, OB 15. uri in 20.30

ameriška uspešnica - komedija

TVOJI, MOJI, NAJINI

KRATKA OZNAKA: Ovdoveli admiral ameriške obalne straže Frank (Dennis Quaid) sreča srednješolsko simpatijo Helen (Rene Russo) in med njima znova preskoči iskrica mladostne ljubezni. Manj navdušenja pokaže 10 njegovih in 8 njenih otrok, ki se ne nameravajo sprijazniti s spremembami, zato sklenejo premirje in s skupnimi močmi poskusijo staršema zagreniti življenje. Film je režiral Raja Gosnell (Sam doma 3, Hiša debele mame, Scooby-Doo). DOLŽINA: 90 min.

ZAHVALA

Lepo bi se rada zahvalila vsem občanom in občankam Dobropolja, ki so se v tako velikem številu poslovili na zadnji poti od moje zadnje sestre

FANI PEČNIK – Skotnikove

na pokopališču v Velikih Laščah

Še enkrat vsem lepa hvala za cvetje, sveče in lepo misel ob spominu na pokojnico.

Sestra in svakinja z družinama

Ni življenje največ!

Več je: lepo življenje in za lepim življenjem lepa smrt.

Največ pa je: za lepo smrtjo še lepše življenje.

(Ksaver Meško)

ZAHVALA

ob boleči izgubi žene, mame, stare mame in tašče

FRANČIŠKE RUS

iz Kompolj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, za izrečene besede tolažbe, vsem, ki ste jo kropili in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji zemeljski poti in zanjo molili.

Hvala gospodu župniku za lepe misli in opravljeno pogrebno slovesnost, hvala pevcem moškega pevskega zbora Rafko Fabiani. Hvala osebju Zdravstvene postaje Videm, Bambičevim in Strahovim ter sosedom in prijateljem za vso pomoč in molitve v vežici in na domu.

Hvala za cvetje in sveče ter darove za svete maše, za cerkev in za gradnjo doma ostarelih na Vidmu.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

*Vse tiho
Kot da je že vse bilo
Kot da šele bo -
Od kod to svetlo drhtenje v meni
Kdo kliče? Zemlja? Nebo?
(I.Minatti)*

*Sredi dela, ko vsi hitimo in se komaj zavedamo,
da živimo, je tiho ugasnilo neutrudno srce našega
dragega moža in očeta.
V hiši in okrog nje je ostala praznina,
v naših srcih pa skeleča bolečina.*

ZAHVALA

ob smrti

ANTONA HRENA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste v težkih trenutkih slovesa sočustvovali z nami, darovali cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše, izrekli ustna in pisna sožalja ter ga v tako velikem številu spremili k večnemu počitku in sodelovali pri večernih molitvah.

Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Francu Škulju za lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred ter pevcem moškega pevskega zbora Rafko Fabiani za ganljivo zapete pesmi in trobentaču za odigrano Tišino.

Hvala tudi Prostovoljnemu gasilskemu društvu Ponikve, pogrebniemu zavodu Zakrajšek in cvetličarni Lilija za izraze sožalja in spoštovanja ob njegovem slovesu.

Vsi njegovi

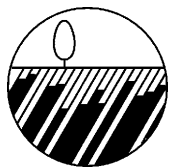
MISLI

Nekateri pridejo v naše življenje in hitro odidejo. Drugi ostanejo nekaj časa in pustijo sledi v naših srcih. Potem nikoli nismo več enaki.
(neznani avtor)

Ni junak ta, ki premaga na stotine sovražnikov, ampak ta, ki premaga svoje slabe lastnosti.
(indijski pregovor)

Samo en način je, kako zaustaviti zlo, in to je, da ga povrnemo z dobrim.
(Tolstoj)

Življenjski cilj vsakega posameznika naj bo vedno isti; napredovanje v dobrem.
(Tolstoj)

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJČEGA OBJEKTA

VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

OBMOČNO SREČANJE GODB

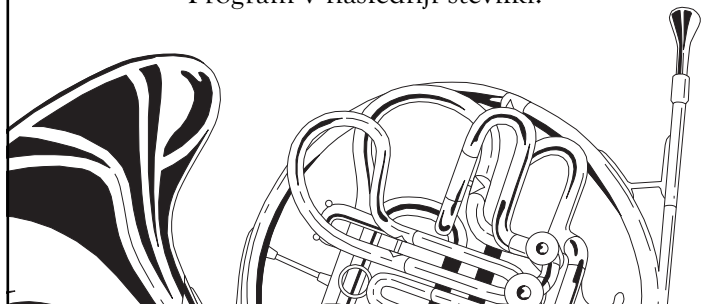
DAN GODBE 2006

bomo praznovali
v KOMPOLJAH

v soboto, 27. maja, 2006

VLJUDNO VABLJENI!

Program v naslednji številki!

Že 10 let z vami.

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

Naša vrata - rešitev za vaše udobje.

BLT d.o.o. Idrija je zastopnik za avtomatske industrijske in garažne vrata nemške korporacije Albany in požarnih zaves blagovne znamke Stoebech.

**Zaradi povečanega obsega poslovanja
potrebujemo več**

**zanimanih posameznikov ali
samostojnih podjetnikov za montažo
industrijskih, garažnih, požarnih in
zrakotesnih vrat.**

Vaše pisne prijave nam pošljite na naslov:
BLT d.o.o. Idrija, (Ana Pugelj),
Ul. Sv. Barbare 6, 5280 Idrija ali po e-pošti: blt@blt.si

Idrija, Av. Barabara 6, 5280 Idrija
Tel.: ++386 (0)5 374 36 00 ali
Fax: ++386 (0)5 374 39 90
E-mail: blt@blt.si, www.blt.si

Ustanovitelj glasila je **Občina Dobropolje**. Naslov uredništva: Videm 35, 1312 Videm-Dobropolje
Glavna urednica: **Mihaela Steklasa** (tel.: 7807 069, GSM: 031 561 081, e-mail: mihaela.steklasa@guest.arnes.si)
Tisk in oblikovanje: **Auroraf** d. o. o.
Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1270 izvodov.